

FRENK LARAMI

DOK HOLIDEJ

BROJ 478. CENA 60,00 DIN

DOŠAO JE TIHO I UŠAO U LEGENDU

U OSVIT ZORE

D 1,90 €; CH 2,60 CHF; A 1,70 €; NL 2,00 €; B 2,00 €; BIH 1,80 KM; MK 45,00 DEN; CG 0,75 €; HR 10 KN; SLO 1,80 €

★ **DOK HOLIDEJ** ★

478

Frenk Larami

U OSVIT ZORE

MARKETPRINT

EDICIJA VESTERN ROMANA

Dok Holidej

Broj 478

Direktor

Vladimir Novaković

Odgovorni urednik

Viktorija Draginčić

Naslov originala

Frank Laramy

SADNESS IN THE EYES SQUAW

Recenzija i adaptacija

Nikola Šimunović

Likovna obrada naslovne strane

Branislav Kerac

Tehnički urednik

Franjo Varga

Štampa: 26. III 2014.

Tržište: 4. IV 2014.

CIP–Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад

82–31 (5)

DOK Holidej / odgovorni urednik Viktorija
Draginčić. – 1972, br. 1 –. – Novi Sad: Marketprint,
1972–, –21 cm. (Edicija vestern romana)

Mesečno.

ISSN 0353–0000

COBISS. SR–ID 61129986

Izdaje: MARKETPRINT (Novi Sad, 21102 p. fah 20)

Štampa: DOO MAGYAR SZÓ – Kft. OJ Štamparija FORUM, Novi Sad, Vojvode Mišića 1.

Generalni distributer: GLOBAL PRESS d.o.o. Beograd

Direktor: Vladimir Novaković. Odgovorni urednik: Viktorija Draginčić

Naslov originala: Frank Laramy – SADNESS IN THE EYES SQUAW

Copyright: MAP. Recenzija i adaptacija: Nikola Šimunović

Sva prava se zadržavaju, uključujući i pravo na reprodukovanje ove knjige u celini ili delimično ili na bilo koji način.

Tamni, turobni oblaci plovili su nisko, nadneseni nad krajolik pokrajine Big Horn kada su trojica jahača zaustavili konje na početku prostrane, travnate uvale. Najviši među njima, uspravnog, odlučnog držanja, pružio je ruku i rekao.

– Upravo tamo gde si kazao, Džo.

Čovek do njega, kome su te reči bile upućene, osmehnuo se i otkrivo požutele, ali zdrave zube. – Nije bilo teško to pretpostaviti, Dok. Oni obožavaju ovo mesto, jer ima trave u izobilju.

– Iskusni kauboj i nekadašnji krotitelj mustanga obuhvatio je pokretom ruke prostranu dolinu, nalik na amfiteatar obrastao visokom travom, koja je, kako se zima približavala, gubila zlatastu boju. Džo Vigin, sada vlasnik ranča „Bojnton plank“, udobnije se namestio u sedlu i pogledom odmerio dvadesetak dobrih divljih konja. Zadovoljno je klimnuo glavom ka svom prijatelju Doku Holideju. – Dobiću za njih vraški dobru cenu... Ali ne žuri nam se – dodao je. – Hajde da najpre ispušimo po cigaretu. Kad ih jednom nateramo da dignu repove nećemo više imati dugo vremena za to.

– U pravu si. Život se sastoji i od uživanja – složi se Dok, vadeći tabakeru. Nije obratio pažnju na trećeg jahača

– mladića kovrdžave kose, koji je nespretno opipavao džepove svog kaputića.

Izvadio je cigaru, odsekao vrh i stavio je u usta. Prebacivši vođice preko leve podlaktice, Vigin počeo mrkim, žuljevitim prstima da zavija cigaretu, razmišljajući koliko će mu konji doneti. U uvali ih je bilo dvadeset, sve samih ždrebaca. Ako dobije trideset dolara po grlu, a nadao se da će toliko dobiti, to bi bilo šest stotina dolara – dovoljno da isplati dugove koji su ga pritiskali i da kupi hrane za zimske mesece. Imaće dovoljno da isplati nadnice radniku.

Prineo je palidrvce cigareti i povukao prve dimove, gledajući Doka, čija se mirišljava cigara već dimila. U to Holidej slučajno baci pogleda ka trećem jahaču – kauboju koji je Viginu pomagao na ranču. Roni Gibs je ispod oka zurio u dvojicu pušača, ali je dobro prikrivao svoje očajanje zbog nedostatka duvana. Pušio je još od petnaeste godine, ali kako od Viginisa već mesecima nije primao platu, njegove zalihe duvana su bile iscrpljene. Dok shvati šta ga muči.

– Šta je, momak, ostao si bez duvana? – upita. Mašio se za bisage, u kojima je uvek imao rezervnu paklu duvana za slučaj da mu ponestane cigara.

Gibs pročisti grlo. – Ovaj... poslednje sam popužio prošle noći – prizna snuždeno.

Holidej se nasmeja i dobaci mu paklicu i cigaret– papir.

– Ništa ti ne bi smetalo da malo pauziraš – reče – jer primećujem da mnogo pušiš. Ali evo, uzmi, kad si se već navikao.

Gibs uhvati paklicu u letu, ali se kolebao, jer je Dokovu primedbu primio k srcu. Na licu mu se videla unutrašnja borba.

– No, hajde, posluži se – reče Dok opazivši njegovo dvoumljenje. – Uzmi malo i za posle.

– Hvala, mister Holideje – izusti srećno kauboj.

Ovaj mu uzvрати osmejkom. Mladić mu se dopadao. Bio je to pouzdan, uravnotežen momak, koji je savesno obavljao svoj posao, čak i više od toga. Takvog vrednog i marljivog radnika nije bilo lako naći, na šta je on već više puta ukazao Viginsu.

– Hajdemo sada momci! – Vigins prikupe vođice i pokaza udesno. – Ti pođi tamo, Roni. Moglo bi im pasti na pamet da pokušaju bekstvo kroz onaj šumarak.

Gibs salutira gazdi i potera snažnog mrkova u galop.

Vigins sada pokaza u drugom smeru. – Ti pođi levo, Dok i pazi da nam se ne izmigolje s te strane.

Holidej klimnu glavom i uputi se kuda mu je Vigins pokazao.

Ovaj sačeka da Gibs i Holidej zauzmu svoje pozicije. Cilj je bio naterati konje prema severu, gde se posle otprilike pet milja uvala završavala ravnim proširenjem, obraslim travom. A onda...

Gibs je u međuvremenu stigao do gustog šumarka, kroz koji je, međutim, postojao jedan dosta široki prolaz. Mahnuo je šeširom da je spreman. Holidej još nije bio stigao na svoju poziciju, jer je jahao znatno sporije kako brzim jahanjem ne bi uznemirio konje pre vremena. A kada je i on podigao ruku, dajući znak da je spreman, Džo Viginis je poterao svog konja niz padinu. Jašući, nije ni slutio da ih neko sve vreme posmatra.

Na rubu jedne velike urvine, gde su se vrhovi visokih borova zarivali u plavetnilo neba, u visokoj travi klečao je jedan čovek očigledno zainteresovan za ono što se događalo pred njim. Pričevši očima veliki vojni durbin, Čip Samers je usmerio pogled na trojicu konjanika, koji su se približavali krdu divljih konja. Onda se naglo uspravio i prišao svom koščatom zelenku. Stavio je durbin u bisage, odvezao konja, vinuo se u sedlo i odjahao pažljivo da ga niko ne opazi. Posle nekog vremena, kada je stepenasta litica jaruge počela da se spušta, kroz čist i miran vazduh visoravni dopro je rezak poklik jednog od trojice konjanika. Samers sjaha i priveza konja za jedan čvrst grm. Idući pognut, krenuo je kroz travu sve dok nije došao do jednog isturenog mesta odakle je mogao da vidi konjanike.

A ovi su imali pune ruke posla. Ipak, uspevali su da izađu na kraj s krdom zahvaljujući uglavnom konjaniku u sredini, čoveku za koga je znao da se zove Džo Vigin. Za proteklih nedelju dana, koliko je proveo u tom kraju, predstavljajući se kao došljak koji je prvi put došao u Montanu kako bi upoznao taj kraj, doznao je mnogo. Saznao je, na primer, da je Vigin posedovao ranč, koji je kupio rano tog proleća jevtino jer je ranč bio na ivici propasti sa svega par starih raga i desetak mršavih goveda. Znao je da je Vigin naporno radio i da je u dugovima, pa je ovo hvatanje divljih konja preduzeo kako bi se finansijski oporavio.

Ne sluteći da će mu se plan izjaloviti. Ali Čip Samers nije mario za to. Obziri prema drugima u njegovom zanimanju nisu vodili nikuda.

Vratio se svom konju i vinuvši se u sedlo, poterao ga niz stepenastu padinu. Na izlazu iz urvine, skrenuo je zelenka prema jugoistoku i poterao ga u umeren, ujednačen kas. Pred njim je bio priličan put i želeo je da ga pređe tokom noći.

* * *

Bilo je prošlo tri popodne kada je Džo Vigin iza doteranog krda konja zatvorio teške drvene vratnice ograđenog prostora. Smeškajući se, okrenuo se ka Doku Holideju, koji je stajao kraj svog Miga sa zadovoljnim izrazom na licu.

– Hoćeš li nas sada častiti kafom? – upitao je starog rančera.

– Dabome! – Vigin obrisa usne nadlanicom. – Posle ovakvog jahanja zaslužili ste najmanje toliko. – Govoreći to, popeo se na ogradu od jakih poprečno postavljenih oblica mladih borova i počeo da posmatra oznojene divlje konje, koji su se komešali u ograđenom prostoru, nenaviknuti na ograničavanje slobode.

Roni Gibs upita. – Želite li da se pobrinem za njih, gazda? Da ih nahranim i...

– Prvo skuvaj kafu. Neka se malo ohlade. – Pogledao je mladog kauboja i setio se da ovaj oskudeva u duvanu.

– Evo... – dobacio mu je svoju duvan kesu i Gibs je dohvati u vazduhu... – Zaslužio si da od mene zaviješ nekoliko cigareta, a ono što si dobio od Doka ostavi za posle. – Preleteo je pogledom po konjima. Sedmicama ih je pratio i vrebao pogodan trenutak da uhvati celo krdo, što mu je konačno i uspelo. Za to vreme navikao se na njih i zavoleo ih, pa mu je teško padala pomisao da se od njih razdvoji. Pokušaće da zadrži bar te tri kobile, koje bi mu u dogledno vreme mogle podariti tri ždrebeta. Videće ipak šta će mu trgovac konjima ponuditi, jer od svega najviše mu je nedostajao gotov novac.

Holidej je izbliza posmatrao Viginu, naslućujući šta se zbiva u njegovoj glavi. Vigin je već zašao u prvu starost, ali je izgledao snažan, izdržljiv i još uvek držeći muškarac, Oženio se kada mu je bilo blizu četrdeset i produžio da živi od svojih deset prstiju, izdržavaju-

ći ženu i kćer koju mu je ova odmah rodila. Pomisao na taj brak i ono što je došlo sledećih godina peklo je rančera kao živa rana.

Holidej je to znao i izbegavao je razgovor o prošlosti. Nije želeo da ga podseća na ženu koja je umrla kada je devojčica imala sedam godina, niti na vetropirastu i lakomislenu kćer, koja je, kada je odrasla, bila sklona lakom, luksuznom životu. Da bi mogao da je kontroliše, Džo Vigin se nastanio u Koloradu, ali to ga je svelo na nivo bednog nadničara, a kćer nije uspeo da obuzda. Da bi je spasao od rđavog društva odlučio je da ode iz Kolorada i počne neki samostalan posao, ali za to mu je bio potreban novac, koji on nije imao. Dok Holidej mu je pomogao značajnom pozajmicom i posavetovao ga da osnuje ranč za uzgoj konja. Tu je počela i okončala se Viginsova tragedija.

Kupio je ranč tom pozajmicom i ostatkom sopstvenog novca do poslednjeg centa. Bio je puki siromah, ali s mnogo nade. Doveo je kćer Evelin, uprkos njenom odbijanju da napusti Kolorado. Kada su stigli u novi dom – običnu kolibu – bio je tek početak proleća. Sledećeg dana Džo je pošao da razgleda zemljište koje je kupio. Bio je lep dan, prohladan ali sunčan. Proveo je ceo dan jašući čak do obližnjih brežuljaka, koji su obećavali dosta divljači. Upijao je okom ceo taj predeo. Uveče je pošao kući, zadovoljan onim što je video i željan da vidi svoju kćer, koju je planirao da udomi, udajući je za nekog vrednog,

dobrog mladića iz susedstva. Ali umesto toga zatekao je pakao.

Dok je on bio odsutan, grupa odmetnika iz jednog indijanskog plemena ubila je Evelin, ali šta je pre toga bilo Viginu je bilo teško i da pomisli. Očajavao je zbog toga što ju je naterao da pođe s njim i to očajanje ga je mučilo do kraja života.

Pošto ju je sahranio, odjahao je u grad, gde je od šerifa saznao da poglavica Crno Stopalo i grupa njegovih ratnika operišu po pokrajini... pustošeći svuda gde im se pruži prilika. Obuzet ubilačkim ludilom, Vigin se dao u gonjenje te bande. Prevrnuo je nebo i zemlju tragajući za Crnim Stopalom s njegovim ratnicima. A onda ih je konačno našao i pobio sve do jednoga dok su bili zauzeti pečenjem ulovljene srne. Sve, sem Crnog Stopala, koga je podvrgao istom tretmanu koji primenjuju Indijanci na svojim neprijateljima. Kada se osvetio, mržnja se ugasila, ali bol i jad su ostali. I Holidej je osećao deo te griže savesti, jer da on Viginu nije pozajmio novac, ovaj ne bi mogao da kupi ranč i sada bi Evelin bila živa. Ali sudbini je teško izmaći.

– Kafa je gotova! – doviknu Roni Gibs s kuhinjskih vrata.

Stari rančer siđe sa ograde i uputi se prema kuhinji zajedno s dokom, koji mu se zamišljeno pridružio. Od dugog boravka na vazduhu, suncu i vetru lice mu je preplanulo i neko ko ga nije poznavao mogao bi ga smatrati kaubojem

ili planinskim lovcem, da nije bilo njegovih negovanih ruku.

Ušavši u kuhinju, Holidej skide jaknu od debelog vunenog sukna, a Vigin skide oveći kožuh od jagnječeg krzna.

Kada su sva trojica natočili kafu u šolje, Gibs upita.

– Šta još treba uraditi, gazda?

Vigin se počesa po bradi. – Mislim da smo za danas dosta uradili. Ali konje bi ipak trebalo nahraniti, pa ti je još to obaveza. Hteo bih da sutra ujutru izgledaju što bolje.

– Mislite, kad dođe trgovac konjima? Ne brinite, gazda, nahraniću ih tako da će samo cupkati.

– U koje vreme će doći taj trgovac? – upita Dok, sedajući i uzevši šolju u ruku.

– Javio je da će biti tu nešto posle jutra – obavesti ga Vigin.

– Pa dobro. Onda ti ja neću biti potreban.

– Naprotiv! Baš ćeš mi biti potreban!

Holidej začuđeno diže pogled sa šolje.

– Mislio sam da ćeš prodati konje, a za to ti niko nije potreban, pa ni ja. Hteo sam, naime, da pođem do grada. Priroda je privlačna, ali ne duže od desetak dana. A ja sam ovde već dve sedmice.

– U redu, otiđi kasnije, ali molio bih te da ujutru budeš tu.

Dok sleže ramenima: – Dobro, ali ti ćeš onda kasnije poći sa mnom.

– O tom potom, Dok. Nisam baš raspoložen za šetnje ulicama.

Roni Gibs sačeka da njegov gazda završi, pa se značajno nakašlja i reče – Ja sam razmišljao o svemu.

– O čemu to? – Vigin se trudio da zvuči ozbiljno, jer mu se pojam „razmišljanje” nije uklapao u predstavu o mladiću.

– O ovom ranču, o vama, gazda, o svemu. U svakom slučaju, želim da znate kako bih bio voljan da preko zime ostanem na ranču čak i ako ne dobijem platu... – Gibs ućuta i zagleda se u šolju.

Vigin je bio dirnut tom neočekivanom ponudom i nije znao šta da odgovori.

– Jeste – Roni Gibs je malo nakrivio glavu. – Znam da vam do sada nije išlo sjajno i da vam treba novac.

– Ne znam šta da kažem na to, momče. U svakom slučaju, zahvalan sam ti na pažnji. Ali niko ne radi besplatno. Bar ja ne mogu da dopustim da neko besplatno radi za mene. Ako ne prodam konje biću u velikoj neprilici, čak ne znam ni kako ću ti platiti ovo što si do sada zaradio. Ali nemoj me shvatiti pogrešno... neću zaboraviti tvoju ponudu. – Ustao je, odgurnuo stolicu i izašao.

Holidej je ostao da sedi, zagledan u svoju kafu. Odani mladić, pomislio je, toliko je privržen Viginu da bi čak radio besplatno. Kako je divno sresti tako požrtvovanu i nesebičnu osobu! Ispunilo ga je osećanje da još među ljudima može da se naiđe na iskrenost i dobrotu.

To osećanje držalo ga je i dalje i za večerom je doneo odluku da ako Vigin

ne bude mogao da isplati mladog Ronija, on će to učiniti.

Holidejeva razmišljanja bi se rasplinula kao oblak dima na vetru da je mogao da nasluti šta sudbina sprema njemu i njegovim prijateljima u bliskoj budućnosti.

* * *

Čip Samers je veći deo popodneva jahao žurno. Kada se počelo bližiti veče, zašao je u neravan, kamenit predeo, delimično obrastao borovom šumom, koja je širila prijatan svež miris.

Samers je bio bandit, ali postojao je i deo njegovog bića sklon uživanju u prirodnim lepotama.

Zbog lošeg terena sada je jahao nešto sporije. Uostalom, nigde mu se nije žurilo, jer je znao da će na mesto sastanka stići pre nego što se smrači, a to mu je bilo dovoljno.

Prošlo je još malo vremena, a onda je zategao vođice i zaustavio konja. Zaokruživši šakama usta, pustio je glas nalik na riku jelena u opasnosti. Nekoliko trenutaka je prošlo, a onda mu je iz blizine odgovorio sličan zov i on potera konja u tom pravcu. Kada je zaobišao oko jedne velike stene, koja se položajem i veličinom izdvajala od drugih, ugledao je dva konja sapeta na maloj travnatoj poljani.

– Zdravo, Čip – doviknu mu jedna grdosija od čoveka, lica unakaženog ružnim ožiljkom. Grmalj je čučao pogruren kraj vatre i kuvao nešto u velikom tiganju.

– Zdravo, Skare – uzvratila Samers i sjaha lako kao da je u sedlu proveo jedva desetak minuta, a ne punih pet časova. Osećao je umor, ali se to na njemu nije videlo.

Skar Mening se osmehnuo i otkrio krnjave, od duvana požutele zube. – Već smo računali da nećeš doći – reče.

Čip priveza svog zelenka za jednu nisku granu. – Gde je Glen? – upita.

– Otišao je da malo prošetata po okolini. – Skar se protegli i opusti široka ramena. – Znaš ti njega: nema mira ni tren.

Spustivši se na zemlju blizu ognjišta, Samers nali kafu u ulubljeno lonče i prinese ga usnama.

Mening upitno podiže obrvu. – Jesi li imao sreće?

Samers potvrdno klimnu glavom.

– Jesam. Naravno, ukoliko vi ne zaključite da postoji nešto bolje.

– Ne – odvratio Mening, okrećući u tiganju komad divljači. – Nijedan od nas dvojice nije imao sreće. Glen je video nekoliko finih goveda zapadno odavde. Ne bi bilo teško ukrasti ih. Ali znaš i sam šta smo odlučili kada su goveda u pitanju.

Samers je upravo ispio kafu kad iza sebe začu slab šum. – Zdravo, Glene – reče, upola se okrenuvši prema priđošlici.

– Milo mi je što te vidim, Čip – odgovori Glen Rajli. Spustio se i sam kraj vatre, koja je, kao kod Indijanaca, gorela bez velikog plamena.

– Čujem da nisi imao sreće – reče mu Samers.

Rajli sleže ramenima. – Tako je. A ti? Samers se osmehnu. – Tako– tako...

Rajli ga potapša po ramenu. – Hajde, pričaj!

Samers im ispriča šta je video. Kada je završio, Rajli primeti. – Možda taj Viginis namerava da ih proda. Jesi li pomišljao na to, Čip?

– I to mi je palo na um – priznao je Samers. – Mislim da bi bilo dobro da što pre stupimo u akciju.

Rajli klimnu glavom. – Što pre to bolje. Poći ćemo odavde u prvi znak zore. Koliko je taj ranč daleko odavde?

– Oko šest časova jahanja.

– Dobro. Onda ćemo se dočepati tih konja sutra uveče ili prekosutra u zoru.

Samers opominjući diže ruku.

– Ne žuri toliko. Dočepaćemo se tih konja, ali može se dogoditi da ne ide sve glatko. Moraćemo da radimo vrlo oprezno.

– Zašto? Šta ima tu komplikovano? Nas smo trojica, a on? Ima li ljudi?

– Ima samo jednog mladića za koga sam čuo da je pitoma ovčica, ali tu je još jedan tip s kojim možda neće biti šale.

– Volim te sa kojima nema šale – podrugnu se Skar Mening. – Ko je on? Neki revolveraš?

– Ne bih to umeo reći, ali mislim da će pre biti neki starčev prijatelj. Saznao sam da se zove Dok Holidej. Ime mi je

poznato, ali ne znam otkud. Jeste li vi možda čuli za njega?

– Ne – Mening raširi prste pa ih steže u pesnice. – Ali on će za nas sigurno čuti.

Rajli protrlja neobrijanu bradu. – Devet, rekao si?

– Da – potvrdi Samers.

– Neće nam biti lako da poteramo toliko krdo, Čipe.

Čip Samers, nekadašnji rvač i ukrotitelj konja, odmahnu glavom. – Neće biti ni tako teško, Glene. Misli na to da ćemo za njih postići dobru cenu.

– Misliš? – upita Mening stavljajući komade mesa iz tiganja u limene tanjire.

– Razume se, Skare. Videćeš.

– Utoliko bolje – promrmlja Rajli zadovoljno. – U svakom slučaju, krdo konja je neuporedivo manje opasan posao od pljačkanja banaka ili poštanskih kola. Ali je i manje uzbudljivo.

– Do đavola s uzbudljivošću – odbrusi Mening. – Dosta mi je već bežanja. Hajde, navalite na klop!

* * *

Glen Rajli je imao trideset šest godina, bio je solidnog stasa, guste crne kose i kratko potkresanih tamnih brkova. Oči su mu bile sive, zamagljene i mutne. Bio je visok metar i osamdeset pet, nekoliko santimetara niži od Samersa, a za glavu od orijaškog Mengina. Bio je nepredvidive naravi. Mogao je biti surov, ali i blag. Mening i Samers su jahali s njim od početka kad

je „Rajlijeva banda” brojala sedam zločinaca, spremnih na sve i bila „Božja kazna” za Montanu, Vajoming i Ajdaho. Sreća je, međutim, za Rajlija bila promenljiva i malo— pomalo njegova banda se svela samo na ovu preostalu trojku. Čuvarima zakona se činilo da je ona potpuno zbrisana, jer se više za nju nigde nije čulo, ali su oni jednostavno promenili svoj način operisanja. Najzad su i poternice s njihovih imena skinute s oglasnih ploča i stabala na raskrscima puteva i oni su pali u zaborav.

Rajli je završio s večerom i stavio u usta kratku cigaru. Kresnuvši palidrice, izustio je uzgred. — Nadam se da taj Vigins puši dobre cigare.

Samers se osmehnuo. — Mislim da ćeš se u tom pogledu razočarati.

— U svakom slučaju, nema ženu — razmišljao je glasno Mening.

— Nema — potvrdi Samers čačkajući zube. — Ali nekada je imao kćer...

— Šta je bilo s njom? Je li pobegla? — upita Rajli radoznalo.

— Ne. Ubili su je Indijanci. Njen tata Vigins pošao je za njima i priča se da je na kraju sve pobio.

Rajli se zamišljeno zagleda u vatru. Priča o osveti nad cvenokošcima kao da mu se nije dopala, ali on je uvek bio zamišljen kada je trebalo preduzeti neku akciju.

— Taj čova, znači, nije neki bezazlen tip nego borac. Bilo bi najpametnije da ga sredimo odmah.

Na mali logor spustila se noć. Pretstavljajući da će biti hladna, Rajli je dodao još suvih drva na vatru i rekao.

— Mislim da će nam ovo biti poslednji pohod ove godine.

Ostala dvojica klimnuše glavom. Ubrzo zatim su zaspali.

* * *

Bilo je skoro jedanaest pre podne kada je Robi Gibs, koji je vilama prebacivao seno u ograđen prostor uhvaćenim konjima, ugledao jednog konjanika koji se približavao.

— Dolazi neki posetilac, gazda!

U tom trenutku Viginse je upravo potkrivao svog mrkog ždrepcu. Polako je spustio zadnje desno kopito svog konja i ispravivši se, uzeo s klina na zidu svoj šešir sa širokim obodom. Stavivši na glavu taj žalosni primerak nekadašnjeg „stetsona”, ugledao je konjanika obučenog u tamno odelo, koji mu se približavao. Bio je to Baron Vilkins, možda najpromućurniji trgovac konjima u toj pokrajini, a možda i u celoj Montani. Stigavši do rančera, Vilkins zateže vođice.

— Dobro jutro, Viginse — pozdravi ga. — Lep dan danas.

Rančer klimnu glavom.

— Sjašite, mister Vilkinse. Jeste li za kafu?

— Ne, hvala. Danas moram da obidem još nekoliko rančera. Gde su vam ti konji?

Sjahao je, otresao šakama prašinu sa skupog odela.

– Roni – obrati se Viginse kauboju.
– Priveži mister Vilkinsovog konja u hlad. – Onda se ponovo obrati trgovcu.
– Ima dvadesetak konja koje treba da pogledate. Dodite!

– Odlično! – Vilkins je koračao odsečno i energično gestikulirao.

Kada je bacio prvi pogled na konje trgovac je samo zamišljeno nešto promrmljao. Onda se, neobično živahno za čoveka koji je već prevaleo pedesetu, popeo na ogradu korala i pažljivo osmotrio konje koji su jeli seno.

Viginse je stajao blizu njega i izvadiвши duvankesu počeo da zavija cigaretu. Lice mu je imalo miran izgled, ali u duši je bio uzbuđen.

Vilkinsovo znalačko oko prelazilo je s jednog konja na drugog. Grla su bila bolja nego što se nadao. Nije bilo nijedne istrošene, nekorisne rage. Morao je još bolje da ih pogleda izbliza. Skočio je sa ograde u ograđeni prostor.

Viginse ga opomenu.

– Pazite, mister Vilkinse! Konji su pomalo divlji!

– Ne brinite, Viginse! Celog života sam se baktao s njima i još mi se nije desilo da budem povređen. – Pošao je od životinje do životinje, govoreći im tihim, umirujućim glasom, koji je među ovim divljim konjima stvarao čudo i Viginsovo mišljenje o njemu kao stručnjaku naglo poraste.

Konačno je trgovac završio s razgledanjem i kada je rančer otvorio vratnice da ga propusti, iznenada se nasmešio i upitao.

– Da li onaj poziv na kafu još uvek važi?

– Naravno. I meni bi prijala jedna šolja. Roni, pripremi nam kafu! Dodite, mister Vilkinse!

Idući lagano, došli su do brvnare gde je Roni podjarivao vatru. Voda u loncu već je ključala. Dok je sedeo zavaljen u stolici i grickao tog jutra ispečene biskvite.

– Dok – obrati mu se Viginse – ovo je mister Vilkins. Moj prijatelj Holidej – predstavi ga trgovcu.

Ovaj zainteresovano pogleda Doka, ali odmah priкри svoje interesovanje.

– Drago mi je što smo se upoznali, mister Holideje – rekao je kurtoazno. Onda uze jedan biskvit i prinese ga nosu. – Čujte, ovo mi miriše na biskvite koje je pekla moja majka. Čija je to rukotvorina?

Viginse pokaza rukom na svog pomoćnika. – Njegova.

– Ne.

– Sa govedima biste verovatno brže napravili novac – podsetio ga je Vilkins.

– Možda. Ali ja ipak želim da uzgajam samo konje. – Pogledao je trgovca pravo u oči. – Shvatate li kako se osećam?

– Možda bolje nego što mislite.

– Obraćao mu se sada sa više topline u glasu nego bilo kom drugom čoveku s kojim su ga vezivali poslovni odnosi. Dopadalo mu se njegovo otvoreno, pošteno lice i jasno plave oči, koje nisu krile nikakvu zadnju nameru. – Ali, da

ne dužim mnogo, nego da pređem na stvar. – Počeo je da dobuje prstima po stolu. Vigin i Roni Gibs su nestrpljivo očekivali šta će reći. Dok je mirno sedeo i zagledan u plafon odbijao kolutove dima. Vilkins najzad pročisti grlo i nastavi. – Ja u konjima vidim veliku budućnost... kao što su i pre mene drugi videli. Konji su roba koja će biti tražena. – Potapšao se rukom po grudima. – Ovde, u džepu, imam ugovor s Kanadskom konjičkom policijom. Ugovor glasi na isporuku većeg broja konja u toku sledeće tri godine... dobrih konja, kao što su vaši. Da, Viginse, zainteresovan sam da kupim vaše konje, ali sam isto tako zainteresovan za sklapanje nekih drugih aranžmana u budućnosti.

– Kao, na primer? – upita rančer.

Trgovac raširi ruke. – Pa, na primer, da se i vi na neki način uključite u taj moj ugovor. Ja ću tokom sledeće tri godine kupovati konje širom cele Montane. Činjenica je da će u međuvremenu, pre nego što te konje isporučim konjičkoj policiji, njih biti potrebno negde čuvati i zato su mi danas, dok sam dolazio ovamo, pali na um ovaj ranč i vi. To ne bi mnogo smetalo vašim aktivnostima, a na drugoj strani donosilo bi vam profit i, konačno, ko zna kuda bi nas to moglo odvesti? Možda u veliki biznis.

– Zainteresovan sam za taj predlog, mister Vilkinse – odvrati Vigin, osećajući kako je krv brže prostrujala od uzbuđenja.

Trgovac se osmehnuo.

– Dobro. A sada da se dogovorimo za tih dvadeset konja koje imate. – Pogladio se prstima po glatko izbrijanoj bradi. Isprva je mislio da Viginu ponudi dvadeset dolara po grlu i da ponudu popne eventualno do dvadeset osam dolara, ako Vigin bude dovoljno uporan u pogađanju. Ali to je zahtevalo dugotrajno cenkanje kao na pijaci, a tako se nije moglo razgovarati s čovekom koji će možda postati partner u poslu. Zato je odlučio da ponudu znatno podigne. – Šta kažete na trideset pet dolara po grlu, Viginse?

– Ponuda je više nego velikodušna – odgovori rančer, uspevajući na jedvite jade da zadrži nepromenjen izraz lica, iako je kipeo od zadovoljstva.

– Odlično. Onda je i to pitanje rešeno. Naravno, shvatićete da na ovakva putovanja ne nosim sa sobom gotov novac, pa ćemo taj deo posla morati obaviti u gradu. Kada bi vam odgovaralo da budete isplaćeni?

– Što je pre moguće – priznao je rančer.

– Kao što sam vam rekao, moram da posetim još nekoliko drugih rančera, mada sumnjam da će oni moći da mi ponude robu koja se može meriti s vašom. Ipak, čovek nikad ne zna, pa sam obavezan da i to obavim. Čekajte da vidimo... – počeo je nešto da računa u sebi i na kraju rekao. – Mogli bismo se večeras naći u gradu. Popićemo po neko piće i upoznati se malo bolje, kao što bi trebalo da se upoznaju ortaci. Možda ćete i vi u međuvremenu smisliti neku

ideju kako bismo naš zajednički posao što bolje organizovali.

– Predlog mi se sviđa, mister Vilkinse, ali bih predložio nešto drugo: da umesto mene dođe moj prijatelj Holidej. Ja bih hteo da ostanem na ranču za svaki slučaj, a nove ideje o poslovanju smisliću najbolje u samoći i tišini.

– Nemam ništa protiv ako vi tako hoćete – složi se trgovac i okrete se ka Holideju. – Šta kažete na to da se nađemo... recimo u baru hotela „Severna zvezda” oko osam uveče? Za mene će biti zadovoljstvo da upoznam tako poznatu osobu kao što je mister Dok Holidej. Isplatu bismo mogli obaviti rano ujutru, čim se banka otvori? Važi?

Holidej je isprva hteo da se usprotivi jer, iako je nameravo da odjaše u grad, nije želeo da ima nekih čvrstih obaveza. Ali pošto je Viginis to želeo, prihvatio je predlog. – U redu. Odgovara mi – rekao je.

Nekoliko minuta kasnije Baron Vilkins je uzjahao svog konja i rekao.

– Poslaću dva kauboja da preuzmu konje.

– Kada? – upita rančer.

– Nadam se da će to biti prekosutra. Ali tek kasnije, tokom dana, saznaću tačno. Onda do viđenja večeras, mister Holideje!

Odjahao je umerenim kasom. Kada je trgovac konjima bio već van domašaja glasa Džo Viginis se nasmejao i zadovoljno trljajući ruke kliknuo glasno.

Roni Gibs dotrča. – Je li sve u redu, gazda?

Rančer ga potapša po ramenu.

– Više nego u redu.

* * *

Jugoistočno od ranča Džoa Viginisa, nekih pola milje daleko, pružao se lanac niskih, retkom šumom obraslih brežuljaka. U tim brdima, ubrzo posle odlaska Barona Vilkinsa, zaustavila su se tri bandita čiji je cilj bio da opljačkaju Viginisa.

Posle kraćeg ćutanja Glen Rajli progovori prvi.

– Za sada ne bismo smeli da pridemo bliže kako se ne bismo izložili opasnosti da budemo primećeni.

Sjahao je i osvrnuo se, tražeći pogodno mesto da veže konja. Samers i Mening takođe sjahaše i vezaše konje pored Rajlijevog. Onda se Samers ispruži potrbuške po zemlji i prinese durbin očima. Pred njim su, kao na dohvat ruke, iskrsnuli rančerska kućica od balvana i pomoćne zgrade. – Još uvek su tamo! – rekao je.

– Daj da pogledam – zatraži Rajli.

Samers mu je dodao izgrebani vojnički durbin i vođa bandita ga je nervozno primeo očima. Zadovoljno je razvukao usne.

– Kao da čekaju na nas da ih uzmemo, zar ne? Taj Viginis je učinio vrlo pametnu stvar kada je konje saterao u ograđeni prostor, za naš račun. Beskrajno sam mu zahvalan zbog toga.

Skar Mening se pljesnu po butini i glasno nasmeja.

Prvi čas je prošao u mučnom ćutanju i čekanju. Pojeli su malo dvopeka i popušili poslednje ostatke Samersovog duvana. Kada su to završili, Čip Samers zapita.

– Dobro, Glene, reci šta imaš na umu?

Rajli je zaista dosta razmišljao o tome koje bi vreme bilo najpogodnije za njihov sledeći potez. On je voleo da svaki poduhvat do detalja isplanira. Na kraju je rekao. – Računam da će praskozorje biti najbolje. To je uvek najbolji trenutak da ljude iznenadiš na spavanju.

– Do đavola! – jeknu Mening. – Znači li to da ćemo sve dotle morati ovde da čekamo?

Rajli se osmehnuo krajičkom usana, ali ništa nije odgovorio.

Vreme se i dalje sporo vuklo. Mening je postao neraspoložen i turoban i povukao se u sebe. Ostala dvojica, svaki na svoj način, prihvatili su čekanje kao nešto neminovno. Negde kasno popodne, dok je sunce još bilo dosta visoko nad horizontom, Samers, koji je s vremena na vreme gledao kroz durbin u pravcu ranča, ugledao je jednog konjanika koji se udaljavao. Posle kraćeg kolebanja zaključio je da to mora biti Dok Holidej.

– Želiš li da vidiš Holideja? – rekao je, pružajući durbin Rajliju.

Vođa bande uze durbin i prilagodi ga svojim očima, a onda, pošto je pogledao, upita.

– Je li ono put za Herdin?

– Jeste. Do grada ima oko dva časa jahanja.

Mening upade u reč. – Možda će ostati u gradu preko noći. Možda bi nam se isplatilo...

– Ne! – presekao ga je Rajli i nastavi da gleda. Kada je Dok nestao s vidika, on spusti durbin. – Da li nam je ostalo još nešto za jelo? – upita.

Samers slegnu ramenima.

– Nešto malo, Glene. Nekoliko komada dvopeka i par zalogaja suvog mesa.

– Do đavola! – huknu Mening.

Rajli se nasmeja. – Ništa ti neće škoditi ako nekoliko dana manje jedeš, Skare. Počeo si da se gojiš i da dobijaš trbuh, a to ti kvari izgled. Šta će žene reći za tebe? – Bocnuo je Meninga u trbuh koji se kao testo prelivao preko stegnutoг kaiša i grmalj sav pocrvene od ljutnje.

Samers se umeša da spreči svađu.

– Lakše vas dvojica. Sutra ujutru na ranču naći ćemo obilje hrane, pa duvan, piće i ko zna šta još.

– Samo sam se šalio, Skare – osmehnu se Rajli pomirljivo.

* * *

Kasno popodne Dok Holidej je ujahao u Herdin. Bio je to tipičan gradić kakvih ima na desetine, izgrađen u živopisnoj dolini. Brda koja su dolinu okruživala kao isprekidani prsten bila su gusto obrasla vitkim borovim stablima i gradom su se pronosile priče da će negde u blizini uskoro biti izgrađena velika pilana za grubu preradu građe.

Sjahao je ispred jedne od dve štale i ostavio konja štalskom momku. Zatim se uputio ka hotelu „Severna zvezda”. Iznajmio je sobu za jednu noć, stavio ključ u džep i rekao portiru da ga prijavi za večeru. Onda se uputio u bar.

Naručio je brendi i s čašom pića otišao do jednog praznog stola. Seo je pazeći da leđima bude okrenut zidu. Učinio je to automatski, jer mu je opreznost postala stalni refleks. Srknuo je piće i zadržao ga s uživanjem nekoliko sekundi u ustima. Ništa za njega nije bilo tako dobro kao dobar brendi. Izvadio je tabakeru i odabrao jednu cigaru. Moraće uskoro da popuni svoje rezerve, pomislio je. U tom trenutku opazi devojkicu koja je klizeći prilazila njegovom stolu.

– Zdravo, lepotane. Hoćeš li da častiš tvoju devojkicu pićem?

– Ne danas – odgovori Dok.

Devojkica izgleda nije bila navikla da je neko odbije. Bila je mlada i lepa i takva se nije često sretala u Herdinu. – Šta mi fali? – upita ga začuđeno.

– Ništa – osmehnu se Dok. – Jednostavno nisam raspoložen za društvo.

Devojkica nije odustajala. – Znam takve tipove kao što si ti! Spolja su prava gospoda, ali ovde unutra – dodirnula se prstom po grudima – tu nisu ni ljudi!

Nečiji snažan glas prekide napetu situaciju.

– Pusti ga, medena. Dođi ovamo kod velikog Džeka.

Čovek koji je to izgovorio ličio je na drvoseču. Imao je svetlu kariranu ko-

šulju. Devojkica dobaci Doku krajnje prezriv pogled i dostojanstveno se udaljila od njegovog stola.

S osećanjem olakšanja, Dok kresnu palidrvce i zapali cigaru. Tek što je odbio nekoliko dimova, začu ponovo drvosečni glas.

– Hej, momče!

Holidej se pravio da nije čuo povik. Drvoseči se učini da ga ovaj nije čuo ili nije shvatio da su reči upućene njemu. Zato ponovi glasnije. – Vama govorim, čoveče!

Dok se upola okrenu u stolici. – Vi to meni kažete?

– Vama, naravno.

– Šta želite?

Drvoseča potapša devojkicu po mišici. – Ova mlada dama smatra da ste je uvredili. – Držao je u levoj ruci čašu napunjenu pivom.

Devojkica je podsmešljivo pogledala Doka, kao da mu najavljuje da će dobiti ono što je zaslužio.

– Ako mislite da sam je uvredio time što nisam raspoložen za društvo, onda je to verovatno tačno. Ali šta mogu? Želim samo da popušim cigaru i popijem piće. To valjda shvatate?

Drvoseča se trže. Nije navikao da neko s njim tako razgovara. Ljudi su do sada pazili da u ophođenju s njim budu učtivi, jer on je bio najmišićaviji borac u dvanaest šumskih logora.

– Ne – rekao je oštro. – Uopšte ne shvatam!

Holidej uzdahnu. Opet neprilike! Hoće li ga ljudi ikada ostaviti na miru. Ispio

je brendi do kraja, odgurnuo stolicu i ustao. Drvoseča ga je odmerio pogledom. Po odelu i vezanoj mašni zaključio je da ima posla s varoškim kicošem i već je hteo da stupi u akciju kad oseti da ga neko vuče za rukav. Bio je to njegov drug s posla.

– Bolje budi oprezan, Džek – rekao mu je. – To je Dok Holidej.

Ime „Holidej” očigledno velikom Džeku nije značilo ništa. – Pa?

– On je opasan tip.

U salunu je zavladala zloslutna tišina.

– Do đavola, nikakav varošanin neće me uplašiti! – prasnu.

– Ni mene, Džek. Ali on nije običan varošanin, a uz to, odlično barata revolverom!

Na to se Holidej umeša.

– Vaš prijatelj je u pravu. Ja nisam došao ovamo da tražim kavgu i da se potvđujem, ali pošto ste me već prinudili da ustanem, nemam nameru da ustuknem pred opasnošću. Vidim da nosite revolver. Liči mi na kolt četrdeset pet.

Veliki Džek proguta vazduh. Od gospodara situacije pretvorio se u šegrtu. – Da, to je taj kolt – potvrdio je jedva čujno.

– Umete li da pucate iz njega? – Dokov pogled se zadržao na čaši koju je Džek držao.

– Umem da baratam pištoljem – potvrdi grmalj.

– Ne primer, ovako? – Dok poteže pištolj i opali. Čaša s pivom rasprsnula

se u ruci velikog Džeka i staklo prsnu na sve strane.

Kratak, prigušen krik ote se istovremeno iz grla svih posmatrača. Veliki Džek je izbuljenim očima zurio u deo čaše koji mu je ostao u ruci. Dok je hladnokrvno vratio svoj kolt u futrolu, a u sledećem trenutku kroz dvokrilna vrata uleteo je u bar krupan muškarac na čijoj je tamnocrvenoj jakni svetlucala metalna zvezda. – Hej, hej, šta se to događa? – upita šerif Emon O’Konor.

– Jeste li vi pucali, mister?

– Jesam, šerife. – Čuvar zakona i Dok nisu bili u prijateljskim odnosima, ali je među njima vladao odnos prećutnog poštovanja. Šerif je znao kakav ugled uživa Dok, znao je i za njegovo prijateljstvo s Vajatom Erpom, pa i da je činio velike usluge kompaniji „Vels Fargo”. Dok je opet cenio šerifovu uzdržanost i u kratkim posetama gradu trudio se da bude korektan. – Pucao sam – objasni – jer je to bio najbolji način da izbegnem obračun.

– Vidim. – Šerif se okrete ka velikom Džeku koji je još držao u ruci dršku razbijene krigle. – Tomsone, ti si i juče ovde izazvao gužvu – šerifovo lice se smrklo.

Džek Tomson ćutke klimnu glavom.

– Nemoj to više da radiš! – opomenu ga šerif i pokaza palcem na Doka.

– Ovaj čovek može da te sredi i bez revolvera. A sad se čisti odavde!

Mrmljajući nešto sebi u bradu, drvoseča se uputi ka izlazu, praćen svojim drugom.

Šerif se okreće ka Holideju.

– Mister Holideje, bio bih vam zahvalan ako biste tu vražju pucaljku zadržali u futrolu.

– Pokušaću, šerife – obeća Holidej. Seo je ponovo i uhvativši zbunjen devojčin pogled, pokloni joj kratak osmeh u znak da joj oprašta njenu grešku. Šerif krenu ka izlazu.

Dok naruči još jedan brendi. Prinosići čašu usnama, naslućivao je da je sada on predmet šapatom izgovorenih komentara, što za njega nije bilo ništa novo. Izvadio je novu cigaru i pripalio je. Okružen mirišljivim oblacima dima mislio je na to šta ga očekuje u drugim gradovima. Ta neizvesnot i činjenica da je ovde u Big Hornu imao dobrog prijatelja zadržavali su ga u Herdinu.

Ispivši piće, popeo se u sobu. Obrijao se i umio, a onda sišao na večeru i sreo se sa Vilkinsom. Razgovor s tim trgovcem ispao je dosta zanimljiv.

* * *

Rumenilo istoka počelo je da razbija tamu kada su trojica bandita osedlali svoje konje.

Dok je zatezao kolan, Glen Rajli naglo reče.

– Konačno sam se setio. To će biti on.

– Ko? – upita Samers.

– Dok Holidej. Sada znam po čemu mi je to ime poznato. To je onaj kockar i pustolov, izvanredno brz i precizan na revolveru. Od Misisipija naovamo,

svugde je poznat kao prijatelj Vajata Erpa.

– Nije zgodno za nas ako je to stvarno taj čova – promumla Mening.

– Misliš li da ga možeš srediti, Glene? – upita ga Samers.

Rajli položi ruku na dršku od orahovine na svom koltu. – Ne znam, Čip. O njemu kruže priče da je đavolski brz. Istina, ima i od brzog brži... ali svejedno nisam siguran.

Izvadio je karabin iz futrole na sedlu i laganim pokretom pomerio ručicu za punjenje cevi, sve dok iz magacina nije polako u ležište ušao žućkasti bakarni metak. Onda je vratio ručicu u početni položaj, a pušku u futrolu.

Sjaj na istoku bivao je sve jači. Banditi pojahaše konje i poteraše ih ka Viginsovom ranču. Osećali su kako u njima raste napetost. Rajli stisnu vilice i okrenu se u sedlu. Dvojica njegovih pratilaca ugledaše pri bleđoj jutarnjoj svetlosti blesak njegovih zuba. Taj vučji osmeh i ranije su mnogo puta viđali.

Kada su stigli na tristotinak metara od rančerske zgrade Rajli zaustavi svog konja na rubu plitke jaruge. Odatle je video gusto, visoko žbunje u uvali, a do uha mu je doprlo žuborenje plitkog potoka.

– Tu ćemo ostaviti konje – rekao je.

Svi su ćutke sjahali. Kada su smestili konje, Rajli izvuče karabin. I Samers uze svoju pušku. Skar Mening je u naručju držao svoje omiljeno oružje: skraćenu tešku sačmaru dvocevku.

– Hajdemo po te konje – reče Rajli dok mu je glas malo podrhtavao.

* * *

Džo Viginis se trgao iz sna i opazio kako se svetlo dana kroz prozor širi po sobi. Okrenuo se ka zidu s namerom da odspava još pola časa, ali ga je u tome omelo Ronijevo hrkanje u susednoj prostoriji.

Dok se mučio da zaspi, začuo je kratak konjski njisak. Grdeći, odbacio je sa sebe debelu ćebad, spustio noge u čizme postavljene kraj kreveta i ustao iz postelje. Verovatno taj njisak nije značilo ništa, pomislio je. Ali sada, kada su konji bili prodati, morao je sa mnogo više odgovornosti da pazi na njih.

Dok je prolazio kroz predsoblje, koje je u isto vreme bilo i kuhinja, Roni se promeškoljio. – Je li vreme za ustajanje? – promrmljao je.

– Čuo sam da je neki konj zarzao. Pogledaću šta je to. Možda se u blizini šunja neka puma.

Roni ne odgovori, jer je istog trenutka ponovo utonuo u san. Viginis diže pušku s drvene soške na zidu, priđe vratima, otvori ih i izađe. Odjednom se oko njegovog vrata stegla nečija snažna mišica, a pored uha je čuo metalno „klik”.

– Samo pisni – zapreti mu Skar – i bićeš kraći za glavu!

Od Meningovog stiska Viginis nije mogao da izusti ni reč. Onda se pojavio još jedan čovek. Bio je mršav i visok preko metar i osamdeset, a lice mu je bilo iz-

borano i grubo. U ruci je držao pušku na gotovs.

– Da li se Holidej vratio noćas, starče? – upita Samers.

Džo Viginis je pokušao da odgovori, ali je iz njegovog grla izašlo samo nekoliko neartikulisanih glasova.

– Popusti malo stisak – reče Samers Meningu.

Ovaj ga posluša i Samers ponovi pitanje.

– Nije – reče Viginis.

– Znači da je unutra samo onaj mlađić?

– Da.

Sada se iz mraka pojavio i treći čovek. Rajli tihim glasom upita.

– Je li Holidej tu?

– Nije – odgovori mu Samers. – Samo je onaj kauboj u kući.

Klimnuvši zadovoljno glavom, Rajli izvuče kolt iz futrole i svom snagom spusti tešku metalnu cev Džou Viginisu na glavu iznad slepočnice. Udar odjeknu tupo u tišini zore i rančer se mlitavo zaljulja i pade na tlo. Rajli glavom dade znak Meningu i grmalj s osmehom na unakaženom licu nečujno uđe u kuću.

– Hej! – povikao je, spazivši Ronija.

– Vreme je za ustajanje!

Roni se promeškolji i otvori oči. Svetlo je već sasvim prodrlo u odaju i on je mogao jasno da vidi šta se dešava pred njim. Divovski čovek podno njegovog kreveta sa ružnim crvenim ožiljkom ličio je na džinove iz bajki njegovog detinjstva.

– Šta gledaš, dečko? – upita Mening. Roni proguta pljuvačku. – Ko ste vi? Grmalj se iskezi.

– Mening, dečko. Skar Mening. A ovo što vidiš u mojoj ruci... – polako je digao skraćenu sačmaricu... – to je moja igračka.

– Šta želite? – upita Roni, zureći u mračne otvore oružja.

– Od tebe ništa, mladiću – odvrati Mening i pritisnu okidač.

Pre nego što je krik užasa mogao da poleti s Ronijevih usana planuo je hitac. Mening opali još jednom u zgrčenu masu polomljenih kostiju i pokidanog mesa. Otvorio je pušku i izbacivši ispaljene čaure, stavio unutra nove metke. Lice mu je bilo bezizrazno kao da se ništa nije desilo. Okrenuo se od beživotnog tela i izašao napolje, gde je Džo Vigin, stenjući, pokušao da ustane. Mening se osmehnuo i udarivši nogom rančera u glavu, uperio dvocevku u njega. Vigin nije ni pokušao da se brani kada se teška sačma zarila u njega. Smejući se kao lud, Mening otide do mesta gde su dvojica njegovih saučesnika posmatrali konje.

– Najbolji konji koje sam ikada video – reče Rajli.

Samers to potvrdi. Nijedan od njih nije ništa rekao Meningu. Obojica su dobro znali šta može da napravi hitac iz skraćene puške. Samers nastavi poslovnim tonom.

– Dovešću naše konje.

Smeškajući se zadovoljno, Rajli se okrenu prema Meningu. Kao što je pret-

postavio, džin više nije bio nervozan i napet. Za ljude kao što je on nasilje je bilo preduslov zadovoljstva i isplatilo se ponekad mu dopustiti da upotrebi svoju omiljenu skraćenu sačmaru. Čak i za zločinca kakav je bio Rajli, Skar Mening je bio prava zver od čoveka.

Vođa bande se uputi ponovo prema brvnari, dobacivši preko ramena dvojici saučesnika.

– Hajde da vidimo šta ima unutra!

Jedan čas kasnije trojica zlikovaca bili su spremni za pokret. Bisage na sedlima naduvale su se od hrane i drugih opljačkanih stvari, a konji su bili spremni za vođenje. Ukupno dvadeset tri grla. Svi su bili povezani konopcima oko vrata i gubica i bili podeljeni u tri grupe. Samers i Rajli dobili su svaki po osam konja, a i na njega je trebalo paziti jer je po prirodi bio prznica, a s konjima je trebalo biti strpljiv da se ne bi oteli i razbežali.

Rajli se popeo u sedlo i pre nego što je izdao naredbu za pokret, pažljivo je osmotrio krdo pred njima. Onda uzviknu. – Montano, dolazimo!

Samers pljesnu šeširom po bedru, a Mening pomisli na ranč gde će uskoro provesti noć. Mali ranč Bila Hensona koji se nalazio pedesetak milja s druge strane državne granice.

* * *

Dok Holidej se osećao toliko dobro da mu se činilo kako već dugo nije bio tako raspoložen i zadovoljan. Dok se njegov konj lagano penjao uz posled-

nju padinu pre nego što će ugledati ranč Džoa Viginisa, po glavi mu se motao njegov razgovor sa Baronom Vilkinsom. Trgovac konjima bio je od onih ljudi koji su videli dosta sveta, baš kao i sam Dok i pre nego što se posvetio ovom poslu bavio se svim i svačim. Čak je neko vreme držao kockarnicu i salon za zabavu u Sakramentu i nekoliko sati je Holideju pričao o zgodama koje je tamo doživeo. Tako su proveli večer, a ujutru su otišli od banke gde je Vilkins uzeo novac i isplatio Holideju ugovorenu cenu. Dok je posle toga za Viginsov račun isplatio sve dugove trgovcima u gradu, a ipak mu je ostalo toliko da Viginisu omogući nabavku namirnica i svega drugog što mu je trebalo za celuzimu. Bilo je tu dovoljno novca i za Ronijevu platu, čemu se Holidej posebno radovao s obzirom na mladićevu privrženost svom gazdi. Jahao je tako, ne razmišljajući o olujnim oblacima koji su se skupljali na severu.

Još malo pa će stići do vrha prevoja i videće Viginsov ranč. Lice mu se razvedrilo. Ranč i dom... Jedino što je nedostajalo je bila ženska ruka, ali Viginis je bio suviše star da se sada ženi. Pri pomisli na rančerovu žalosnu sudbinu, osmeh nestade sa Dokovog lica.

Izbio je na vrh prevoja i pred očima mu se ukazala mala brvnara i pomoćne zgrade oko nje. Odjednom oseti neki potajni strah. Osećao je da nešto nije u redu. Potera konja u snažan galop.

Pred ograđenim prostorom za konje zaustavio je Miga u mestu. Skočio je

na zemlju i pogled mu se odmah zaustavio na praznom prostoru i široko otvorenim vratnicama. Gde su nestali konji? On potrča prema kući.

– Viginse! – povikao je. – Roni!

Tek tada je opazio da su vrata na kući otvorena. Skočio je preko stepenica i zastao kao sleđen, jer mu se pogled zadržao na velikoj mrlji krvi. – Džo? – viknuo je ponovo i mašio se revolvera kada su se vrata pokrenula. – Džo – ponovio je nešto tiše kada je ugledao svog starog prijatelja, koji je zgrčen, na kolenima izmileo iz unutrašnjosti kuće. – Džo! – ponovio je i treći put i potrčao da prihvati rančera za ramena, kako ovaj ne bi pao na pod. – Šta se desilo za ime sveta?

Glava Džoa Viginisa mlitavo klonu u stranu i Dok ugleda gadnu, podlivenu modricu iza levog uha i mrlje sasušene krvi na čelu. Pogled mu kliznu naniže i zadrža se na košulji, nagoreloj od baruta i mokroj od krvi koja je još tekla.

– Dok...? – prošaputa Džo. Oči su mu gledale mutno, bez cilja.

– Da, ja sam – Dok obuhvati Viginisa oko ramena i nasloni ga sebi na koleno.

– Ubili... su ga... – Viginisa izdade glas i on sklopi oči. Kao da mu se svakom izgovorenim reči sve više ponestaje snage.

– Koga? – upita dok.

– Tamo.. unutra.

Holidej pažljivo spusti Džoa na pod i utrča u kuću. Telo Ronija Gibsa ležalo je na postelji.

– Oh, užasa! – izusti Holidej zadihano i oseti kako mu se od stravičnog prizora utroba diže ka grlu. Okrenuo se i digao glavu ka tavanici, trudeći se da ne misli na mladićevo unakaženo lice. Kada je prvi šok prošao, vratio se i klekao pored Džoa.

– Ko je to učinio? – upitao je grobno ledenim glasom.

– Ne znam, Dok... Bilo ih je...

– Miruj, Džo. Ne smeš se naprezati.

Rančer odmahnu glavom. – Mogu umreti i onda će tajna otići... sa mnom u grob. – Predahnuo je malo i nastavio isprekidanom glasom. – Trojica su izvršili zločin. Ubili su Ronija i ukrali konje. Čuo sam ih... ali sam ipak bio nedovoljno oprezan.

– Kako su izgledali?

Džo ih je opisa kako je najblje umeo.

– Jedan je građen... kao planina... ima veliki ožiljak na licu. Drugi je visok... preko sto osamdeset... mršav i koščat. Treći je takođe visok, lice mu je preplanulo... i ima kratko potkresane brkove.

Rekavši to, rančer izgubi svest.

Holidej ga je pažljivo digao s poda i preneo na postelju. Upotrebiće, odlučio je, sve svoje znanje da očisti rane i previje Džoa. Ali i pored toga rančeru će trebati mnogo sreće da preživi.

* * *

Kada je koliko – toliko sredio Vigin-sa, Dok je u šupi za alat našao ašov i lopatu i udaljivši se dovoljno od rančerske kuće pronašao mesto gde je zemlja

bila nešto mekša. Tu je počeo da kopa stalno misleći na tragediju tog dobrog mladića, koji je bio tek na početku svog životnog puta.

Kada je rupa bila dovoljno duboka, Holidej odbaci lopatu i uputi se nazad prema kući, kako bi preneo Ronija do njegovog večnog počivališta.

Završivši zatrpavanje humke, Dok izgovori par reči za oproštaj. U tom trenutku, kao simbol tuge za mladim životom, poče da pada kiša.

Holidej uzdahnu. Na maloj daščici, prikovanoj za krst, crnom bojom bilo je ispisano.

„Roni Gibbs, star dvadeset godina”

Dok se okrenu, stavi šešir na glavu i uputi se svome konju. Trebalo je iz grada dovesti lekara, koji će Džou ukazati stručnu pomoć. Uz put je razmišljao o opisu napadača, koji mu je rančer dao. Podaci nisu bili iscrpni, ali potraga za zločincima nekada je počinjala s mnogo manje činjenica. Čim lekar pregleda Džoa i kaže šta dalje valja činiti, on će poći tragom koji je još bio svež. Pitao se samo kako će Baron Vilkins reago-vati na gubitak.

To nije morao dugo da nagađa, jer je trgovac konjima jahao na Viginsov ranč još istog dana oko podneva, kad je Dok ispratio gradskog lekara, pa seo ispred kuće, posmatrajući kako je raskošno sunce, koje je rasteralo oblake, obasjalo ranč. Ugledao je Vilkinsa, praćenog dvojicom konjanika. Šta je tu je, pomislio je i ustao da dočeka gosta umesto Vigin-sa koji je ležao u kući u dubokom,

okrepljujućem snu. Očekivao je nervozno raspravljanje od strane trgovca, ali Vilkins je progovorio jednostavno, kao da je ono što se desilo obična stvar.

– Gde je Džo? Žao mi je što se sve ovo desilo, mister Holideje.

– Čovek ne može da predvidi budućnost, mister Vilkinse, ali ovo nam nije trebalo. Džo je teško ranjen, ali lekar kaže kako ima nade da će preživeti. Verovatno ste ga sreli, dolazeći ovamo.

– Jesmo – Vilkins klimnu glavom.

– Sreli smo ga. Voleo bih da Džo preživi i da ostvarimo naše planove. Najzad, ni u jednom poslu ne ide sve kao po loju.

Jedan od dvojice konjanika, koji su došli s njim, progovori otežućim glasom, koji Doka vrati u stvarnost Montane, jer ga je veoma podsetio na Viginisa.

– Pre nekoliko meseci isto se desilo na jednom ranču blizu Red Lodža. Trojica nevaljalaca ukrali su neke konje i ubili dvojicu kauboja koji su im se slučajno našli na putu. Ne bi me čudilo da su to isti ljudi, mister Vilkinse.

– I ja sam pomišljao na to, Henk.

– Obrati se onda Doku s molbom da mu opiše događaj i kradljivce. Holidej mu na to prepriča ono što mu je Viginis rekao.

– Izgleda da su to ti – ponovi Henk.

– Posebno sam uveren da je u pitanju isti čovek s ožiljkom na licu. Čuo sam da je pravi džin.

Vilkins se počesa prstom po bradi.

– Ko su da su, koštali su me mnogo

novca. – Stisnuo je vilice. – I još više od toga! Njihova krađa može dovesti u pitanje izvršenje ugovornih obaveza, a time i sam ugovor! – Po tamnoj rumenoj mrlji na obrazima videlo se da je Vilkins veoma ljut.

Holidej se začudi načinu kako Vilkins prima sve ovo.

– Mister Vilkinse – rekao je – nije na meni da se u to mešam, ali moram reći svoje zapažanje. Čini mi se da ste neke stvari pobrkali i da grešite.

Podigavši čupave obrve, trgovac upita.

– Šta hoćete time da kažete, mister Holideje?

– Pa, ne mogu da govorim u Džoovo ime, ali i on bi bio istog mišljenja. Konji su ukradeni odavde, s njegovog ranča, a to znači u okviru njegove odgovornosti. Verujem da će se on smatrati vašim dužnikom.

– Do vraga, neće biti da je tako, mister Holideje!

– Ne vidim kako bi moglo biti drugačije – odmahnu Dok glavom.

Vilkins ga je nekoliko trenutaka netremice posmatrao, a onda rekao.

– Znate, Holideje, pretpostavljam da čovek vaših osobina i nazora stvarno ne može da vidi kako bi drugačije moglo biti, ali ne zaboravite da sam i ja čovek po mnogo čemu sličan vama i da imam svoje principe.

Holidej prekide diskusiju i pozva Vilkinsa i njegove prijatelje da uđu da im skuva kafu. Pre nego što su seli, Vilkins proviri u sobu u kojoj je ležao ra-

njeni Vigin. Rančer je izgledao bled i kao da je za jednu noć ostario deset godina. Vrativši se u prednju prostoriju, Vilkins uli sebi viski iz boce, a Holidej se obrati Henku.

– Recite, šta još znate o tim ljudima?

Košcati ukrotitelj konja odgovori.

– Bojim se da ne znam mnogo. Izgleda da su se i onom prilikom žurno uputili prema granici, a i tada ih je, kao i sada sreća pratila. Pljuštala je jaka kiša i sasvim izbrisala njihove tragove, tako da je gonjenje ostalo bez rezultata. Jedino što sam uveren jeste da su se uputili preko granice, jer će tamo biti lakše da prodaju konje nego ovde.

Holidej klimnu glavom u znak saglasnosti. To mu se činilo razumnom pretpostavkom. Mada nije bilo siguran putokaz. Ipak, tri konjanika, s toliko konja, morali su ostaviti bilo kakav trag, a postojala je i velika šansa da će ih neko ipak primetiti.

Baron Vilkins zabrinuto, čvrstim glasom progovori.

– Mister Holideje, moguće je da bi Vigin reagovao kao i vi, ali mislim da gubitak konja mogu lakše podneti od njega. Znam koliko duguje trgovcima u gradu i pretpostavljam da ste vi to već regulisali. Je li tako?

– Tako je, mister Vilkinse. Ali to po mom mišljenju ipak ne menja stvar. Ako Vigin i ne može da vam vrati novac, onda bar može učiniti nešto drugo, što je skoro isto... zapravo ne može baš on, ali može neko drugi umesto njega.

– A to je? – zainteresova se Vilkins.

– Može vam vratiti konje.

Henk iznenađeno zinu.

– Nikada ih nećete naći! – Pokretom ruke pokazao je prema jugu. – Zna li kakvi su prostori tamo i šta se sve u tom prostoru može kriti?

– Naravno da znam. Predeo je divlji i neistražen. I ako bi neko hteo, mogao bi se tamo sakriti da ga nikada niko ne nađe. Znam kakav je to predeo, mada u njega nikada nisam zalazio, ali zalazio sam u pustare slične tome i znam kako se u njima treba snaći. Gonio sam ja i ranije ljude po takvim pustarama... i uvek mi je uspevalo da ih nađem... Ne mislim da će ovaj put biti drugačije.

Baron Vilkins se seti priča o Holideju i događajima koji su se prepričavali u salunima o njegovoj hrabrosti, odlučnosti i istrajnosti. Opazio je čvrstinu njegovog lika i ledeno svetlucanje njegovih očiju znao je da su te priče istinite. Dok Holidej je bio pouzdan prijatelj, ali i jako nezgodan protivnik.

– Zna li šta, Holideje – reče.

– Da čujem.

– Drago mi je što nisam ja taj koji je ukrao Viginove konje. Imam utisak da će zločinci dobiti ono što zaslužuju.

* * *

Kada su popili kafu, Holidej odjaha sa Vilkinsom i njegovim ljudima u Herdin. Pošto je nameravo da krene za kradljivcima, morao je prethodno obezbediti Viginu potpunu negu, a to je mogao samo uz pomoć lekara u Herdinu.

Dogovorio se s njim i hteo odmah da krene u poteru, ali mu je Vilkins ukazao na mogućnost da možda i šerif Emon O'Konor zna nešto što bi mu u potrazi moglo biti od koristi. Holidej se složi i ode da poseti šerifa.

Emon O'Konor je ozbiljnog lica saslušao Doka. Onda je još nekoliko trenuta ćutao, pa rekao.

– Želeo bih da vam pomognem. I moram da vam kažem da Vigins nije prvi rančer u ovoj graničnoj oblasti na koga je u poslednje vreme izvršen razbojnički napad. Pre toga u blizini Red Lodža napadnut je rančer Džilman. A dva meseca pre toga izvršen je napad s ove strane Jelostouna. Svaki put napad su izveli ljudi koji u svemu odgovaraju opisu koji ste mi vi dali. – Rekavši to, otišao je iza svog pisaćeg stola i otvorio jednu fioku do vrha punu raznim papirima.

– Gde li su samo pitam se... – mrmljao je, kopajući po starim, izbledelim poternicama i listajući jednu po jednu. Najzad je zadovoljno zamumlao, jer je našao ono što je tražio. – Mnogo sam razmišljao o tim krađama konja, naročito zbog toga što niko nije uhvaćen – rekao je, šireći tri poternice s krupno ispisanim brojkama o visini ucene – i posle svega došao do zaključka, više zasnovanog na slutnjama, ko stoji iza toga.

– Ko? – upita Vilkins radoznalo, a Holidej upitno diže obrve.

– Pogledajte – O'Konor se odmaknu korak nazad da bi im ostavio prostora da priđu stolu.

Holidej i Vilkins se približiše. Na prvoj poternici isticalo se ime odštampano krupnim crnim slovima.

„Glen Rajli”

– Ali on je nestao pre nekoliko godina! – reče Dok.

Šerif klimnu glavom.

– Naravno, ali ja ne mislim da je likvidiran. Po mom mišljenju, on se samo za izvesno vreme pritajio i sada deluje na drugi način. Pogledajte i drugu dvojicu!

Vilkins i Holidej ga poslušашe. Na poternicama je oglašavana nagrada za Kliva Samersa, zvanog Čip i Franka Meninga, zvanog Skar.

– Pročitajte opis – nastavi šerif – i dajte im još nekoliko godina. – O'Konor ih pobedonosno pogleda. – Već sedmicama sam preturao po starim poternicama i kad sam naišao na njihove slike sve mi je bilo jasno. Da granica nije toliko blizu, oformio bih poteru i krenuo za njima.

Dok klimnu glavom u znak odobravanja. Granice se zaista nalazila na najviše tri dana jahanja i dok bi O'Konor organizovao poteru, banda bi u najgorom slučaju imala dan i noć prednosti. – Nemate predstavu gde bi to njihovo skrovište moglo da bude?

Šerif zavrte glavom.

– I ranije su oni operisali u Montani i Vajomignu, a ponekad su stizali čak do Jute, a to je vraški velika teritorija.

– Moja pretpostavka je – ogłosi se Vilkins, koji je intenzivno razmišljao – da će oni gledati da se što pre ratosilja ju konja, makar i po niskoj ceni. Sem toga... ja mislim da njihova baza nije suviše daleko odavde.

O’Konor klimnu potvrdno glavom i pokaza rukom na veliku mapu na suprotnom zidu. – Ovo je Montana i moja je pretpostavka da se njihovo skrovište nalazi negde tu, ili da im je u najgorem slučaju tu glavni logor. Najverovatnije su tu i živeli već duže vreme, krijući se pod lažnim imenima.

Svi priđoše mapi da je razgledaju. O’Konor uze dugačak prut i njime pokaza jedno mesto na mapi. – Mi smo ovde... – Pomerio je vrh štapa ulevo. – Ovo je najzapadnija tačka do koje su stigli, tu u bilizni Jelostouna. Drugi ranč koji su napali je negde na sredini između ovog prvog i nas. Znači skrovište mora biti u tom krugu, ali, naravno, s druge strane granice.

– I to je nešto – primeti Vilkins.

– To je mnogo više nego što sam dosad znao – potvrdi Dok. – I više nego što sam očekivao da ću saznati. Sada treba samo...

– Treba ih uhvatiti pre nego što prodaju konje – završi šerif umesto njega.

– Tačno – potvrdi Dok. – Što znači da ću odjahati u prvi osvit sutrašnje zore.

Šerif ga zbunjeno pogleda.

– Čak i ako ih nađete, mister Holideje, neće biti lako da ih uhvatite. Onaj Rajli barata revolverom kao zmija.

Holidej se osmehnu i pogladi drške svojih koltova.

– Pa, mislim da ni ja nisam baš neuk i znam kako se barata oružjem.

Nastade ćutanje koje prvi prekinu Vilkins.

– Pošto su banditi uzeli konje iz Džovog korala, a vi krećete na duži put, Holideje, pretpostavljam da će vam biti potreban jedan tovarni konj. Mogao bih vam pozajmiti jednog.

– Ne, hvala. Tačno je da je dobro imati sa sobom sve što je potrebno, pogotovo što se bliži zima, ali bi me tovarni konj jako usporavao. Baš kao što će njih usporavati krdo konja koje moraju terati ili voditi za sobom. Ako brzo krenem njihovim tragom, još može da se dogodi da imam sreće i da ih pohvatam. Ali... – zastao je, setivši se nečeg drugog – mogli biste poslati neku pomoć Vigin-su. On je ipak sam, a ono što je doktor obećao možda neće biti dovoljno.

– Ne brinite, Holideje – reče Vilkins.

– Vigin je moja briga.

* * *

Kad je zasivelo jutro, Dok izvede iz štale svog Miga. Životinja je poslušno izašla u hladno jutro, predosećajući da joj predstoji dug put. Holidej još jednom proverio da li je poneo sve što mu je potrebno, a onda pođe u kuću da se oprosti sa Viginom.

– Sve je spremno, Džo – reče, zastavši kraj kreveta.

Stari rančer klimnu glavom. – Vidim, vidim. – Bilo je to prvi put da su mu oči

bile bistre, a reči jasno izgovorene. Po tome se mogli zaključiti da se izvukao i da je na putu ozdravljenja.

– Vratiću se – nastavi Holidej. – Možda to neće biti brzo, možda će potrajati do proleća ali... vratiću se. Računaj na to!

– Ne treba da se brineš o meni – odgovori rančer. – Ja ću se odlično snaći uz pomoć koju su doktor i Vilkins obećali da će poslati.

– Naravno – potvrdi Dok koji rado prihvati trgovčev predlog da na ranč za stalno pošalje jednog svog kauboja.

– Pazi na sebe! – dodao je, izašao, vinuo se u sedlo i odjahao.

* * *

Olujni oblaci hitali su severnim nebom kada su trojica konjanika stigli do obala reke Glazgov. Rajli, koji je jahao na čelu, okrete se u sedlu i osmehnu se.

– Još malo pa smo stigli, momci.

Samers klimnu glavom. – Kada se sve uzme u obzir, napredovali smo veoma brzo.

Prošlo je skoro sedamdeset dva časa od kako su krenuli s Viginsovog ranča.

Rajli je budnim okom osmatrao uskomešanu reku. – Noćas ćemo spavati na našoj teritoriji. I mislim da je ovo naše poslednje putovanje u ovoj godini, jer će uskoro sve biti prekriveno debelim snežnim pokrivačem.

Uputili su se niz reku sve dok nisu naišli na dovoljno plitak i siguran gaz da bezbedno pređu.

Tek kasno u noć napravili su svoj logor. Dok su se Rajli i Samers brinuli kako da obezbede i nahrane konje, Mening je podložio vatru i pripremio večeru. Bio je vrlo raspoložen kad su se njegovi kompanjoni vratili do ognjišta. – Nije moglo ići bolje, Čipe – obratio se Samersu, trljajući ruke.

– Da, i ja sam zadovoljan – odgovori ovaj. – Mogli bismo do Hensonovog ranča stići za dva dana, ako nastavimo ovim tempom. Već se radujem što ću videti starog Bila.

– I ja. Stara mrcina i lešinar – osmehnuo se Rajli.

Poslužili su se toplom kafom, a onda se malo povukli da ostave Meningu prostora da spremi večeru. Izvadivši iz džepa duvankesu, Samers pogleda ka nebu. – Nikako mi se ne sviđa izgled oblaka, Glene. Padaće sneg, je li?

– Sigurno. Ali to bi moglo biti dobro.

Samers je zavijao cigaretu i ne dižući glavu, nastavio. – Misliš, za slučaj ako je neko pošao za nama.

– Tačno – potvrdi Rajli. – Mada nema mnogo šanse da se to desilo.

– Bilo bi to prvi put – složi se Samers, kresnuvši palidrvce. – Ali...

– Večera je gotova! – povika Mening.

Večeravši polegali su, pokrivši se ćebadima.

U rano jutro nastavili su put ćutke. Čuo se samo topot i dahtanje konja, škripanje kože na sedlima i šmrkanje

Skara Meninga jer je džin tokom puta nazebao i sad je bio još gore raspoložen nego obično.

Rajli je razmišljao šta da preduzmu s konjima. U normalnim okolnostima sve što bi preveli preko granice mogli bi prodati vojnoj konjici, jer mu je bilo sasvim lako da falsifikuje račun, ali ovog puta nije bio siguran da li treba tako da postupe. Ovo krdo sačinjavali su ne samo najbolji konji koje je ikada ukrao, već i najbolji koje je uopšte video, a konjica je plaćala fiksnu cenu, unapred određenu. Bio je siguran da bi drugde mogli dobiti mnogo više. Postojao je, na primer, neki Džeson Forest, čvrst i odlučan stariji čovek koji je posedovao veliki ranč u blizini grada Renčestera. Forest mu je jednom rekao da je zainteresovan za dobre konje i tražio od Rajlija da uzgred potraži nešto što bi mu odgovaralo. A to su sada bili baš ovi konji. To je međutim značilo da je konje trebalo terati celim putem sve do njihove baze... jednog malog, napuštenog ranča, desetak milja južno od Renčestera.

Najbolje u svemu tome bilo je to što se tu nisu morali bojati i skrivati pred zakonom. Njegov stari ortak, sada uvaženi šerif Džordan, iako mu se to možda nije mnogo dopadalo, morao je da ih trpi i da kao svaki mudar čovek pazi koliko otvara usta. Džordan je morao da vodi brigu o ženi i dve mlade kćeri i zbog toga je u svemu morao biti veoma obazriv, ali i njegovu obazrivost nije trebalo suviše iskušavati.

Negde pred podne zategli su vođice i zaustavili se. Bilo je hladno i sa severa je kroz retke borove duvao hladan vetar i ujedao ih za lice i ruke.

– Ne bi nam škodilo da popijemo malo tople kafe – reče Rajli sjahavši.

– Slažem se – prihvati Samers. – Prokleto nevreme!

Silazeći, Mening se nasmejao.

– Sutra ćemo valjda stići na Bilov ranč. Tamo će nam biti jako toplo.

Uskoro je vatra zapucketala i voda u loncu počela da struji.

Rajli odgrize vrh fine cigare, koju je opljačkao na ranču i pripalio, ne znajući da puši cigaru čoveka koji ih već goni. – Sećate li se da je stari Forest dolazio da razgovara s nama?

– Sećam se – potvrdi Samers. – Tražio je od tebe da mu nađeš neke dobre konje.

– Tačno. E pa mislim da smo ih našli.

– Možda je to suviše dug put i za konje i za nas – reče Samers zamišljeno. – Ali nikad mu nećemo moći ponuditi bolje. Mnogo bismo bolje prošli s njim nego s konjicom.

Rajli klimnu glavom.

– U redu, onda. Oteraćemo ih do našeg ranča i pozvaćemo Foresta da ih pogleda.

Ovaj razgovor jedva da je zanimao Meninga. On primeti, idući za svojim mislima. – Ne bih imao ništa protiv da prospavam s njegovom kćerkom.

– Ne bi ona s tobom provela ni dan, a kamoli noć – dobaci mu Samers šaljivo.

Videvši Meningov mrki pogled, Rajli veselim tonom pokuša da izgadi stvar.

– Misli bolje na devojke koje ćemo sutra videti, Skare.

Meningovo ružno lice se razvedrilo.

Samers odjednom podiže ruku, tražeći tišinu.

– Mir!

Znajući za njegovu natprirodnu sposobnost da čuje i ono što drugi nisu u stanju, ostala dvojica ga poslušашe.

– Ostanite ovde – šapnu on pa brzo i tiho krenu ka niskom uzvišenju, udaljenom dvadesetak metara. Odatle je pogledao u uzanu, sa svih strana zaklonjenu dolju i ponovo začuo isto – smeh. Oči mu se suziše u tanke proreze kao u mačke koja se sprema na skok. Ugledao je konjanike, koji su se nalazili skoro ispod njega: tri ratnika, a za njima tri žene na konjima.

Samers se okrenu i najtiše što je mogao pošao nazad ka svojim kompanjonima.

– Indijanci – rekao je.

Rajlijevo lice se natmuri. Mrzeo je Indijance, jer su oni pobili njegovu porodicu. – Koliko ih je?

– Tri ratnika i tri žene.

Mening obliza usne. – Glene... – glas mu je zvučao kao najponiznija molba.

– Moramo videti da ih slučajno nema više.

Lagano i tiho otpuzali su sva trojica do vrha uzvišice i videli da su se Indijanci zadržali kraj skupine retkog žbunja.

– Ulogoriće se – reče Mening, pogleda prikovanog za jednu mladu Indijanku, koja se uputila prema potoku.

– Konji nisu loši – primeti Samers.

– Do đavola s konjima – odvrati Rajli ljutito.

Samers klimnu glavom. Znao je vrlo dobro šta ovaj oseća prema Indijancima i da njegova neobuzdana mržnja ne pravi među njima nikakve razlike.

– Polako, Glene – stavio je ruku na Rajlijevu mišicu, pokušavajući da ga umiri. – Možda bi bilo bolje da ih zaboravimo.

– Ne, nikada! – usprotivi se ovaj žučno.

Mening se tiho zacerekao i taj jeziv glas naterao je Samersu žmarce uz kičmu.

– Hajdemo da uzmemo pušku – reče Rajli.

Samers vide da je njegovo protivljenje uzaludno, pa popusti. Ubrzo su se vratili gore naoružani. Rajli tiho šapnu.

– Onaj pored potoka je tvoj, Skare. Čipe, ti ćeš smaknuti onog krupnog pored vatre. a ja ću ustreliti onoga u plavoj košulji. Je li jasno?

– Žene ne? – upita s nadom Mening.

– Kasnije. Kada završimo s muškarcima gađajte konje. Imamo ih već dovoljno, pa bi nam ovih šest samo otežalo kretanje.

Nanišanili su i opalili. Pogodili su smrtno svu trojicu.

Žene su prestravljeno povikale kada su na uzvišici iznad sebe ugledali naoružane belce. Pucnjava se, međutim,

nastavila dok svih šest konja nije bilo pobijeno. Indijanke su se u međuvremenu razbežale.

– Pohvatajmo ih! – povikao je Rajli, smejući se neobuzdano. – Ona s leve strane je moja!

Mening je prvi uhvatio ženu. Dograbio ju je za rukav košulje od štavljene jelenske kože. S oduševljenjem je ustanovio da je vrlo mlada... možda je imala šesnaest– sedamnaest godina.

Indijanka se nije mirila s tim da je uhvaćena. Pljunula mu je u lice. On se nasmejao i oborivši je na zemlju pritisnuo je svojim ogromnim telom. Ona se branila i dalje i ujedala ga za ruke, a Mening je onda udari po slepoočnici i onesvesti je. Pogledao je oko sebe i nije video nikoga. Vrlo važno. On je imao svoju ženu. Pokidao joj je odeću i obnažio. Od hladnoće ona se osvestila i počela da vrišti, dok ju je on, smejući se, silovao.

Indijanka, koju je Samers uhvatio imala je dvadeset i možda jednu ili dve godine. Izgledala je veoma dobro, a crte njenog lica ukazivale su da u njoj teče mešana krv. Njeno vitko telo se uvijalo i trzalo sve dok se nije umorila, a onda su ga još samo gledale oči pune mržnje. I on je teško disao, zamoren rvanjem.

– Sad budi mirna, kučko prokleta! – rekao je.

Ona ga opsova na engleskom.

– Gde si naučila engleski? – upitao ju je.

Zavrtela je glavom.

– Nije važno, svinjo!

Završivši i zadovoljivši se, Samers odjednom oseti duboko nezadovoljstvo samim sobom. – Čisti se odavde – progundao je dovoljno glasno da bi ga ona mogla razumeti. – Hajde, beži! Ili beži, ili ćeš biti mrtva!

Indijanka se brzo obukla i pobegla.

Kada je svoju skvo video pred sobom bespomoćnu, Glen Rajli se zagledao u nju s osećanjem gađenja.

– Prljavo đubre! – zarežao je, stežući joj grlo, tako da se počela gušiti. Jednom rukom mašio se noža i čelična oštrica je sevnula. S nekoliko žestokih zamaha Rajli je ubio Indijanku, jer mu se svest potpuno pomračila. Onda je ustao, otresao glavom kao da je pijan i bez reči se vratio do mesta gde su ležali pobijeni ratnici i konji. Prvo je ugledao Čipa Samersa koji se nesigurnim korakom približavao i pobledeo, ugledavši krvavi nož u Glenovoj ruci.

– Gde je ona tvoja? – upita ga Rajli.

Samers pokaza palcem preko ramena u pravcu žbunja.

– Tamo preko.

– Živa?

Samers se potapša po revolveru.

– Razlupao sam joj glavu ovim.

– Tako je najbolje – izusti Rajli prigušeno. – Gde je Skar?

Samers slegnu ramenima. Mrzeo je samog sebe više nego što je verovao da je moguće. Negde u ovom paklenom toku događaja desilo se nešto strašno. Je li sada već bilo kasno da to promeni?

Rajli uokviri šakama usta i viknu.

– Mening!

– Evo me odmah! – odgovori džin. Začu se pucanj, a onda je grdosija naišao s osmehom na nakazanom licu.

– Znaš šta – obrati se Rajli Samersu – Skar izgleda lepše kad se ne smeška.

* * *

Tanka skrama leda pokrivala je ivice obala reke Glazgov kada je Dok Holidej dojahao do nje.

Teritorija Montane sada nije bila udaljena više od desetak milja. Povukao je dublje šešir na čelo, a onda pustio Miga da krupnim kasom potrči travnatom poljanom, koja se pružala duž reke.

Trebalo mu je skoro jedan čas da nađe gaz, uzvodno od mesta gde su se brzaci penili. Tu je voda bila mirna.

– Hajdemo, mali moj – Dok upravi Miga pravo prema vodi. Prešavši reku, zašao je u predeo obrastao retkim borovima, gde je hladan zimski vetar šumeo kroz grane. Nešto kasnije teren je postao otvoreniji i pokriven poleglom visokom travom.

Negde pred podne, na oko dvesta metara ispred sebe ugledao je neko kretanje, kratak blesak nečeg svetlomrkog, kao krzno jelena. Sveže meso itekako bi mu dobro došlo, pomislio je. Sjahao je i privezao konja za jedan obližnji grm, a onda, s puškom u ruci, produžio pešice.

Kretao se oprezno, od jednog do drugog zaklona, pazeći čak i da ne diše suviše glasno. Idući ukoso padinom,

popeo se do jednog uzvišenja. Upravo u tom trenutku ugledao je ispred sebe neko kretanje, koje je moglo biti i samo treperenje lišća na vetru. Dok nije trenutno imao ništa drugo na umu sem lova. Zato je polako izvirio preko uzvišice i zagledao se u gužvu polegle trave i niskog rastinja ispred sebe. No tamo nije video nikakvu životinju. Po licu mu se razlio izraz iznenađenja i on ustade spreman da svakog trenutka opali iz zapete puške. Onda oseti da neće imati nikakvih neprilika sa ženom, odevenom u odeću od jelenske kože.

Zastao je, očekujući da se pojave i drugi Indijanci. Imao je dobar pregled oko sebe do prilične udaljenosti, ali nigde nije bilo nikakvog pokreta.

Žena je sedela na jednom panju s glavom oslonjenom na skupljena kolena. Izgledala je umorna do smrti.

Holidej koreknu napred, uvek spreman da puca ako zatreba.

Začuvši šum koraka, žena se trgla, kao što bi se trgla iznenađena divlja mačka. Pogledala ga je usplahireno, spremna na trenutno bekstvo. Ali ovaj bledoliki nije podsećao na druge bledolike. Bio je visok, naočit, crne kose i oštih crta lica, ali u njegovim očima nije bilo onog surovog izraza koji je kod drugih bledolikih redovno sretala.

Dok se zaustavio na desetak metara od nje, s puškom na gotovs.

– Jesi li sama? – upitao ju je na jeziku Indijanaca.

– Da – odgovorila je na engleskom.

Zastao je iznenađen, ali ne zadugo.

– Otkuda ti ovde... tako sama? – Njegovе oči, tvrde i sjajne kao dijamanti, prodorno su gledale. Nisu iskazivale pretnju, ali ni preteranu blagost.

Pogledala ga je crnim očima, punim jada i bola i u tom trenutku spontano osetila kako taj čovek sigurno nije kao drugi i da ga se ne treba bojati. Bez trunke straha ispričala mu je zatim šta se desilo dan pre toga. Najpre je govorila polako i tiho, a onda, kako se počela prisećati događaja, sve više je padala u vatru, tako da joj je na kraju Dok morao reći da govori sporije. Konačno je saznao sve i shvativši muke koje je preživela, rekao joj je tonom koji bi za nekog drugog izgledao grub, ali ne i za Indijanku, naviknutu na gospodarenje muškaraca.

– Gde se to desilo? – Spustio je pušku i otpustio obarač.

Pokazala je prema jugoistoku.

Dok limnu glavom i upita.

– U koje vreme?

– Oko podne.

– Ti si sigurno gladna? – upitao ju je.

Klimnula je glavom.

– Pođi sa mnom.

Indijanka pođe ispred njega.

– Nije bogzna šta – rekao je jednostavno kad su stigli do njegovog konja. Zadenuo je pušku u futrolu i ozbiljno ju je pogledao, dodirnuvši se po revolveru. – Ne savetujem ti da mi praviš neprilike... – Imao je prilike da čuje priče o Indijankama i o tome kako im ne treba verovati. Mada u to nije mnogo verovao, znajući narav indijanskog

naroda, ipak je smatrao za potrebno da je opomene.

Snažno je odmahнула glavom i on se zapita kako joj je poreklo. Očito je u njoj bilo i nasleđa bele rase.

Izvadio je iz bisaga malo suvog mesa i otkinuo komad već ustajalog hleba. Pružio joj je i jedno i drugo i ona je pohlepno počela da jede, skoro se gušeci krupnim zalogajima.

Holidej pogleda prema nebu i zapazi teške, olujne oblake. Ubrzo će početi da pada sneg, a do tada želeo je da stignu na mesto događaja. Dok je vadio cigaru iz tabakere, upita je.

– Koliko dugo si hodala?

– Mnogo časova. Ali u početku sam trčala...

– Srećna si što si živa. – Upitao se zašto ju je onaj, koji ju je dočepao, ipak pustio da ode. Ona, naravno, nije ispričala sve što joj se desilo, ali saznavanje neizgovorenog za Doka nije predstavljalo teškoću. – Pretpostavljam da bi me mogla odvesti do tamo? – upitao je pripaljujući cigaru.

Iznenadenog ga je pogledala.

– Zašto? – Valjda ovaj bledoliki ne namerava da pobije te zločince zbog onoga što su učinili?

– Oni imaju nešto što tražim... konje. Mnogo konja. Jesi li ih videla?

– Nisam.

– Ali možeš me odvesti do tamo?

– Mogu.

Dok pogleda u njene noge. Na jednoj joj je nedostajalo pola tanke mokasine i noga joj je krvarila. On odveže konja.

– Popni se – reče.

Pomogao joj je da se popne u sedlo i ona zahvalno klimnu glavom. No, pošto je po prirodi bio oprezan, Dok je izvadio pušku iz futrole.

Njenim tamnoputim licem prelete izraz uvređenosti.

– Ne veruješ mi?

– Ne – priznao je otvoreno i poterao konja, držeći vođice u jednoj, a pušku u drugoj ruci.

Devojka mu je s vremena na vreme pokazivala put. Dan je odmicao u naporom maršu. Kasno popodne Dok je upita. – Misliš li da ćemo stići tamo pre mraka?

Zamislila se pa odgovorila.

– Ne, mislim da nećemo.

Nastavio je da pešači sumorno raspoložen. Dobro, mogla ga je odvesti do mesta gde se desila tragedija, pa će ili pronaći njihov trag ili bar saznati pravac kojim su se uputili. ali tu je iskrsavao neočekivani problem: ona. Šta do vruga da radi s njom?

Još je razmišljao o tome kada je primetio da se senke izdužuju. Po tome je znao da je vreme da stane.

– Ulogorićemo se – rekao je zapovednički. Prošlo je nekoliko časova kad ju je prvi put oslovio.

Ona je lako sjahala.

– Umeš li da založiš vatru? – upitao ju je.

– Umem.

– Onda naloži.

Ona ga bez reči poslušala.

Holidej je rasedlao konja, a onda ga pogladio po vratu. I dalje s puškom u ruci, poveo je Miga do mesta gde je duž malog potočića još rasla zelena trava. Tu je vezao životinju tako da može otići do vode. Okrenuo se kada je ždrebac zagnjurio njušku u bistru hladnu vodu.

Indijanka je za to vreme zapalila vatru i sada je nameštala lonče na dva kamena pored vatrišta.

Digla je glavu i rukom zabacila pramen guste, crne kose, koji joj je bio pao na oči. Dok je zapazio kako lonče drži blizu vatre i kako su joj pokreti laki, vešti i graciozni.

– Kako se zoveš? – upitao ju je odjednom.

Digla je glavu i bezizrazno ga pogledala.

– Gandhali, to znači „Miris Cveća”.

Skrenula je pogled. Ovaj bledoliki ju je sada gledao više prijateljski. Uskoro će, kao i svi bledoliki, tražiti od nje da udovolji njegovim željama.

– Ja sam Holidej. Dok Holidej.

Ona ga još jednom pogleda. Izgledao joj je lep, ponosan, jak i pouzdan i umeo je da hoda lako i nečujno kao Indijanac.

Okrenuo se i pošao, a ona ga je ispratila pogledom dok su udaljavo ka mestu gde je bio vezan njegov konj. Istrljao ga je gužvom trave, a devojka je dotle pripremila jelo. Kada se vratio večerali su.

Stigla je noć, a s njom i hladnoća. Sit i zadovoljan, Dok je izvadio cigaru i

pripalio je. Indijanka je sedela sasvim blizu vatre.

Holidej je ustade, odvi pribor za spavanje i prebaci joj ćebe preko ramena.

– Hvala – rekla je.

Zaintrigiran njenom jednostavnošću on reče.

– Pričaj mi o sebi, Gandhali. – Seo je ponovo na svoje mesto.

– Zašto? – Oči su joj blesnule pri svetlosti plamena.

Dok sleže ramenima.

– Noć će biti duga...

Ona se iznenada osmehnu. Po prvi put je zapazio da je izvanredno lepa, ali njena lepota bila je lepota divlje životinje.

Ispricala mu je da je njen otac bio jedan neobuzdani irski traper, koji je živeo s Indijancima. Nastavila je time kako je konjica spalila njihovo selo, a njen je otac u pravi čas pobegao. Kasnije se vratio životu bledolikih, životu i tvrđavama, gradovima, trgovačkim postajama. Onda se školovala na desetak raznih mesta, ali nikada nije osećala da pripada narodu bledolikih. Konačno je i njen otac shvatio da je indijanski način života najbolji.

Holidej je bio čudno dirnut njenom pričom.

– Šta je bilo s njim? – upitao ju je blago.

– Ubijen je.

– Vojnici?

– Ne. Ubili su ga pripadnici mog naroda. – Na licu joj se na trenutak pojavio izraz ogorčenja.

– Napraviću još kafe – rekao je.

Nešto kasnije prostro je svoj ležaj blizu vatre i dodao još jedno ćebe na njega.

– Treba malo odspavati – rekao je, uvijajući se trećim ćebetom oko ramena. Zatim je legao i naslonio glavu na sedlo.

Ona se nije pomakla. Misli su joj bile zbrkane. Ovako nešto najmanje je očekivala. Smatrala je kao sigurno da će bledoliki tražiti da legne s njim.

– Ti si čudan čovek, Holideje – rekla je.

Dok navuče ćebe bliže bradi. Osećao je cev puške naslonjenu na grudi.

– Tako kažu – odgovorio je.

Tada se i ona spremila za spavanje.

* * *

Mali ranč Bila Hensona nalazio se u jednoj prostranoj dolini. Bio je zapušten, mada bi u rukama nekog drugog mogao biti uzoran izvor prihoda. Bil Henson je držao samo nekoliko grla stoke i nešto živine, od čega je imao dovoljno prihoda da preživi, a većinu onoga što je zaradio trošio bi na najlošiji viski.

Imao je blizu pedeset godina. Nekada je bio bandit, a sada je njegov ranč bio mesto gde su se „slivali” begunci pred zakonom i gde su mogli provesti noć ili čak i nedelju dana trošeći njegov viski po dvostruko većoj ceni od one koju je on platio. Begunci su se takođe do mile volje mogli zabavljati s njegovim raskalašnim kćerkama... opet za

određenu cenu. Bilu Hensonu je nedostajalo roditeljsko osećanje, možda i zato što zapravo nije bio siguran da li je on njihov otac.

Upravo je bio nahranio svinje i okrenuo se da pođe iz prljavog obora s vedrom u ruci, kada je ugledao konjanike, koji su se približavali. Iznenadan osmeh, koji je otkrio njegova bezuba usta, zaigrao mu je na grubom, izboranom licu.

Glen Rajli i njegovi momci!

Požurio je, osmehujući se, prema njima. Voleo je Rajlija, tog grubog, bezobzirnog tipa, koji ga je podsećao na njega samog kada je bio u punoj snazi.

Trojica bandita zategošće vođice. Rajli se osmehnu.

– Zdravo, Bile!

– Milo mi je da te vidim, Glene!

I Mening ga glasno pozdravi. Samers je, međutim, samo klimnuo glavom. Nikada nije mogao da „svari” Bila Hensonu. Nije mu verovao. Ali Rajli ga je veoma voleo i to je bilo najvažnije.

– Sjašite – pozva ih Henson, a njegove zelenkaste oči s crvenim šarama na beonjačama preletele su preko tri grupe povezanih konja. – Ovaj put ste zaista napravili dobar posao!

Banditi sjahaše. Rajli potvrdi.

– Dabome da jesmo. Nadam se da u kući ima viskija.

– Devojke su otišle u grad. Rekao sam im da donesu piće.

Izraz razočaranja pojavi se na Meningovom licu.

– Jesi li siguran da će se vratiti, Bile?

– Sasvim siguran. Ali ti znaš kakve su moje devojke... one rade ono što im je volja. – Pokazao je prstom prema jednom ograđenom prostoru, kome je nužna bila popravka. – Mislim da će im tamo biti dobro, Glene. Pretpostavljam da ćete ostati noć ili dve?

– Samo noćas – odvrati Rajli, gledajući u ograđeni prostor. – Imaš li kakvih gredica?

Henson pokaza prema štali. – Ima tamo nešto, šta? Popravićete ogradu?

– Mislim da ćemo morati – upade Samers. – Ako to ne uradimo, mogli bismo do jutra ostati bez ijednog konja.

Rajli glavom dade znak Meningu.

– Hajdemo na posao, Skare.

Radili su nekoliko sati pre nego što je Rajli bio zadovoljan stanjem ograđenog prostora. Tada je već pao sumrak.

– Kafa je spremna, momci – objavi Henson.

– I ja sam spreman za kafu – izjavi Rajli, odbacivši sekru. – Hej! Izgleda da se devojke vraćaju!

Svi su pogledali u pravcu odakle su se približavala kola.

Bil Henson, uz širok osmeh, doviknu.

– Hej, Linda, tvoj krupni momak se vratio!

– Naravno da sam se vratio! – nasmejao se Mening i potrčao im u susret.

Obe Hensonove kćeri uveliko su prevalile dvadesetu. Nijedna od njih nimalo nije ličila na njega. Viša od njih dve, Linda, imala je dugačku plavu kosu i živahne svetloplave oči. Videlo se da je u svemu bila sazrela. Dora je bila

nešto niža, tamnokosa i imala je nešto temeljnije građeno telo, ali u duhu su bile veoma slične, jer su smatrale da je seks najdragoceniji poklon koji život pruža.

Mening se zaustavi kraj kola i pruži svoje ogromne ruke prema Lindi.

– Hajde, medena, dopusti tvom starom Skaru da ti pomogne da siđeš.

Podigao ju je iz kola lako kao da je dete.

Dora se osmehnula Samersu, koji joj je prišao nešto umerenijim hodom. Sviđao joj se. Ispod skrame surovosti i grubosti on je bio blag.

– Hajdemo unutra da popijemo kafu – pozva ih Henson, pridruživši im se.

– Jeste li donele viski, devojke?

– Čak tri boce, tata – obavesti ga Linda, s nestrpljenjem očekujući dolazeću noć.

Kada su ušli u kuću počele su da promiču prve snežne pahuljice.

* * *

S prvim znacima dolazećeg dana sneg je pokrio tle slojem debelim desetak santimetara. Glen Rajli ga je gledao s izrazom nezadovoljstva. Mrzeo ga je, jer je sneg uvek usporavo kretanje, a i sve što imaš na sebi od snega se pokvasi. Promrmljao je nešto mrzovoljno i zatvorio vrata kuhinje.

Vratio se do okruglaste bronzane peći, stavio unutra svežanj suvih grančica i nekoliko komada borovine. U kolibi je vladala potpuna tišina, jer su svi ostali još uvek spavali. Bio je ranoranilac od

kako je znao za sebe. Činilo mu se da rano ujutru bolje razmišlja i da planove kuje bolje nego što bi to mogao kasnije tokom dana.

Kresnuo je palidrvce i potpalio grančice. Ubrzo je u peći gorela vesela vatra. Srkutao je toplu crnu kafu kada mu se Dora pridružila. U spavaćici, ogrnula je indijansko ćebe u živim bojama. Provela je noć sa Samersom, a Linda je spavala s Meningom. Rajli je bio bez žene, ali mu to, izgleda, ni najmanje nije bilo krivo.

Dora je natočila kafu u dva lončeta i opet izašla. Rajli ostade opet sam. Ali ne zadugo. U kuhinju je banuo Samers. Oči su mu zadovoljno sijale i izgledao je svež i odmoran.

– Kada polazimo, Glene? – upitao je.

– Čim doručkujemo, znaš i sam. Zašto?

– Sada sam video Skara... ne izgleda mi baš naročito zadovoljan. – Srknuo je kafu iz lončeta.

Rajlijevo lice nije se promenilo.

– Šta si očekivao? Da ta budala popije celu bocu lošeg viskija i da ne bude mamuran?

– Izgleda mi da nije spreman da krene dalje – saopšti Samers tiho.

– Onda bolje da se što pre istrezni i pripremi. Ako to ne uradi, vezaću ga za sedlo kao vreću!

Samers se počeo prstom po vrhu brade, kao da ima na umu nešto važno, ali ne reče ništa.

Znajući dobro šta taj njegov izraz znači, Rajli reče.

– Hajde, istresi to, Čip.

Samers sleže ramenima i bezličnim, ravnodušnim glasom izjavi.

– Hoće da se izdvoji.

– Da se izdvoji? – Rajlijevo lice se zgrčilo kao da ga je neko udario u pleksus.

– Koga đavola mu je to potrebno?

– Mislim da želi da ostane ovde sa Lindom.

Rajli raširi i podiže ruke.

– Pa on je izgubio i ono malo pameti što je imao!

Sedajući za grubo istesani sto od borovine, Samers ga umiri.

– Neka. Imamo Teda koji vodi stvari na ranču. Još uvek će nas biti trojica.

Sada je na Rajlija došao red da se počese po bradi. Ted Benton je bio mlad čovek, tek primljeni član bande, jedan od onih pomalo usijanih glava koji je nosio dva kolta. A što je najvažnije, umeo je da ih upotrebi.

Samers spusti na sto prazno lonče i nemoćno raširi ruke. – Ako želi da se isključi, Glene, onda je bolje da nije s nama. – U potaji je bio zadovoljan zbog Meningove želje.

– Možda si u pravu, Čipe – reče Rajli s brižnim izrazom na licu. – Čovek koji je isplaćen obično drži jezik za zubima. Ali pred nama je još uvek tri dana napornog jahanja. – Zacrveneo se od besa.

– Samo nas dvojica s tolikim konjima, to će biti pakleno teško putovanje.

– Uspećemo. Konji su sada mnogo mirniji. Već su se navikli, Glene. – Samers je govorio umirujućim tonom, ali

ovaj put to nije delovalo. Rajli je prasnulo.

– Neće dobiti ni centa! A ako pođe dalje...

Samers je imao i ranije prilike da vidi vođu bande u ovakvom raspoloženju. Tada se nije vredelo s njim kačiti.

– Čekaj da vidimo najpre šta će on reći, Glene. Nema smisla odmah krenuti oštro na njega, „đonom”.

– Bolje ti razgovaraj s njim, Čipe. Ja bih možda izgubio strpljenje.

– Dobro. – Samers se nije opirao. Osmehnuo se i izašao iz tople kuhinje. Došavši do vrata Lindine spavaće sobe, tiho je pokucao i progovorio. – To sam opet ja.

– Uđi – provalio je Mening promuklo. Samers uđe u sobu.

– Jesi li mu rekao? – upitao je grmalj, oslonivši se na lakat.

– Jesam.

– Ne sviđa mu se, je li?

– Ni najmanje.

Mening duboko uzdahnu i pogleda devojkicu.

– Za mene je život ovde bio vraški dobar, Čipe. Smučilo mi se više da stalno jašem i da spavam na tvrdoj i vlažnoj zemlji. Shvataš li šta hoću da kažem?

Samers je shvatao. Bilo je trenutaka kada je i njemu bilo toliko teško i kada mu se od banditskog života toliko gadilo da je zamalo hteo da napustio sve. Glavom je pokazao na devojkicu.

– Ona je stvarno pravo blago. I Dora. Ali, do đavola, znaš i sam šta su one.

– Naravno da znam ko su. Šta misliš da sam slep? Ali to mi ne smeta. Ne tiče me se.

– Kako misliš da ćeš se slagati s Hensonom?

– Dobro. On nije zao i džangrizalo.

– Neće biti povratka nazad, to moraš da znaš.

– Znam – potvrdio je Mening.

Samers opet nakratko začuta i tek onda izloži ono glavno.

– Izgubićeš ono što bi inače dobio kada utopimo konje.

Izraz tmurnog negodovanja prelete Meningovim licem.

– To što čujem nimalo mi se ne dopada...

– Nisam ni mislio da će ti se dopasti.

– A šta ako pođem s vama do kraja?

– Onda ćeš dobiti svoj deo.

– A ako ostanem ovde, onda ništa?

– Tačno.

Meningu se to zaista nije sviđalo.

– Mislim da bi u svakom slučaju trebalo da dobijem bar polovinu mog dela. Do vraga, vas dvojica možete odavde sami lako oterati konje.

Samers se ukruti.

– Glen kaže „ne”.

Sada grmalj pomisli na novac koji je ušio u postavu svoje stare jakne od jagječeg krzna... skoro dve stotine dolara u novčanicama. Imao ih je već dugo vremena.

– Do vraga – odluči se naglo. – Neka mu. Neka zadrži moj deo.

– Jesi li siguran? – Samers oseti naglo olakšanje.

– Siguran sam.

– Reći ću mu to.

– Reci mu, Čipe.

Linda je otvorila oči i dodirnuvši prstima Meningove grudi ispustila grlen zvuk kao mačka kad prede. Sve vreme je slušala njihov razgovor.

– Odlučio si, dakle, da ostaneš? – upita ga.

– Tačno tako, medena. Odlučio sam.

– Rekavši to, privukao je sebi.

– Da znaš da sam radosna.

Osmehnuo se.

– I mislio sam da ćeš biti.

– Biću samo tvoja, Skare. To jest, ako me ti želiš.

Rekla je to dubokim šapatom i grmalj je bio taknut u srce kao nikada do tada. Možda će se tok života ipak okrenuti u povoljnom smeru za njega...

Kasnije, kada su Rajli i Samers poja-hali i spremili se za odlazak, ostali su izašli da im poželee srećan put.

Sada je već bilo veoma hladno i još uvek vrlo tiho, skoro neprirodno tiho. Rajli je bio zadovoljan, jer mu je pogled na konje nagoveštavao i dodatnu zaradu. Putovanje će biti naporno, ali će se bogato isplatiti. Pogledao je Bila Hensona.

– Tvoj ranč će mi ubuduće mnogo nedostajati, Bile.

Henson je izgledao zbunjen i uznemiren. Njemu se, u stvari, nije dopadala ideja o Meningovom trajnom ostanku na ranču, ali šta je mogao da učini protiv čoveku tolike fizičke snage? Odvra-tio je s prizvukom smućenosti u glasu.

– Verujem, Glene. Ali znaj da ste ovde uvek dobro došli i ti i Čip. – Pogledao je Samersa, koji je bezizraznog lica sedeo u sedlu. – Čuješ li me, Čipe?

– Čujem – odgovorio je Samers i pogledao Doru. – Do viđenja, medena.

Osmehnula se.

– Do viđenja, Čipe.

– Krenimo već jednom – Rajli odjednom postade nestrpljiv.

– Sa srećom, momci! – doviknu im Mening, obgrlivši Lindina ramena.

* * *

Tela mrtvih Indijanaca i konja u međuvremenu su se pretvorila u stravične zaleđene oblike. Dok oseti sažaljenje prema devojci kada su od tog prizora niz njene tamne obraze potekle krupne suze. Holidej se začudio, jer su suze bile neuobičajen način iskazivanja osećanja onih, koji su navikli da bol zadrže u sebi.

Ona mu je već tokom puta rekla kako je njen muž poginuo pre nekih šest meseci u okršaju s odredom konjice i da je jedna od ovih mrtvih indijanski bila njena polusestra, s kojom je živela.

Dok je ona razgledala tela, tražeći svoju sestru, Dok je stajao i pušio. Suzivši kapke, prelazio je pogledom po prizoru pred sobom, razmišljajući o svojim budućim koracima.

Đavo da nosi sneg! Znao je da će on pokriti tragove, ako ih je uopšte bilo.

Ispustio je opušak na tle i ljutito ga zgazio. Indijanka se pojavila iz žbunja i nesigurnim korakom se uputila prema

njemu. Njena polusestra bila je Rajlijeva žrtva i ona ju je našla u žbunju.

– Je li ti dobro? – upita je Džordžijanac.

Ćutke je klimnula glavom.

– Onda se penji na konja.

– Ja ostajem – rekla je odlučno.

Holidej prasnu.

– Đavola ostaješ! Penji se na konja!

– Ne! – odmahнула je glavom i na njenom licu sa blago istaknutim jagodicama pojavio se nepokolebljiv izraz.

– Želiš li da i ti umreš? Je li to tvoj cilj?

– Za mene više nema života. Ni za mene ni za moj narod. Nas će loviti i ubijati kao da smo zveri.

Govorila je to tako mirno, kao da je njena sopstvena sudbina više ne pogađa.

– Čovek nikada ne zna šta mu budućnost može doneti – ubeđivao ju je Dok. – Jednom sam i ja pomislio da mi je život okončan i da ću umreti. – Rekao je samo toliko. Nije joj ispričao o svojoj bolesti i da je došao ovamo na Zapad da među Apačima potraži leka. Ali i posle je toliko puta gledao smrti u oči.

– Ti si nešto drugo – odgovorila je.

– Ti si belac.

– Pa i ti imaš krvi bledolikih u sebi... svaka budala to može da vidi.

– Ali imam mnogo više majčine krvi. Njena krv je jača.

– Slušaj – dodirnuo ju je po ruci – verovatno ćemo naići na neku trgovačku postaju ili na neku tvrđavu. Možda

ćemo tamo naći neke pripadnike tvog naroda.

– Da – rekla je sumorno. – To je moja budućnost. Rezervat. – Izraz ogorčenja pojavio joj se na licu.

– To je još uvek mnogo bolje nego biti mrtav.

– Zar stvarno tako misliš?

– Penji se – rekao je odsečno.

Ovaj put ona ga poslušala.

Nastavili su put nešto sporije, jer je sneg često dosezao Doku do kolena. Posle jednog časa napornog probijanja Indijanka je kliznula iz sedla.

– Sad ću ja ići pešice – rekla je.

Holidej joj nije protivurečio.

– Samo kratko vreme – složio se.

– Dobro.

Nastavili su ćuteći dalje i od tada su se smenjivali u sedlu. Kada su se konačno ulogorili, oboje su bili vrlo umorni. Razgovarali su sasvim malo i to tek pošto su se okrepili hranom, koja im je vratila snagu.

Holidej je polako ispijao svoju drugu šolju kafe. Gandhali je sedela pored njega. Mig je trupkao nogama u blizini razbacujući sneg sa zatrpanih busena trave.

Holidej je iskosa pogledao svoju saputnicu. Tragovi umora duboko su se urezali na njenom licu, a ona se ipak nije žalila, čak ni onda kada je hodaćući pala od umora i on je morao da joj pomogne da se popne u sedlo. To je govorilo mnogo o njoj. Spustio je lonče na zemlju i izvadio tabakeru s cigarama.

Indijanka započe razgovor, izbegavajući da ga pogleda u oči.

– Ti ljudi su ukrali tvoje konje. Zašto?

Holidej joj o tome nije dotle mnogo pričao. Sada je rekao šta se desilo i zašto goni kradljivce konja.

Saslušala ga je ćutke, glave nakrivljene na stranu i kada je sve čula upitala je, još uvek zagledana u plamen.

– Kada ih stigneš, ti ćeš ih pobiti zbog toga što su učinili?

– Vrlo verovatno.

Tek tada ga je pogledala u oči. Na njoj se nije videlo šta misli, ali da joj je mogao zaviriti u dušu, Dok bi video kako o njemu misli da samo izgleda grub i tvrd, ali da je dobrog srca i naravi.

– Razumem te – rekla je.

Došlo je jutro, a s jutrom i sunce. Holidej je dočekao izlazak sunca kao povratak starog dobrog prijatelja.

Tog jutra napredovali su znatno brže nego juče, jer na padini kojom su išli nije bilo toliko snega kao u ravnici, a i Dok je sve vreme pešačio.

Oko podne su zastali u blizini jednog šumarka mlađih borova, gde se skoro sav sneg već bio istopio. Tu je bilo i dosta sasušene trave za konja i zato je Dok koji je veoma pazio na životinju koja ga nosi, odlučio da na tom mestu ostanu i odmire se nekoliko sati.

Odjednom je primetio da se Indijanka trгла i da joj se na licu ukazao strah.

Hitro se okrenuo i ugledao siluete četvorice konjanika, koje su se održavale na jasnom, sunčanom nebu. Susret s

četvoricom u divljini nikada nije bio sasvim bezopasan događaj, to je on dobro znao.

– Bledoliki – izustila je Gandhali sa stepnjom.

Dok se ispravio i čvrsto stisnuo pušku u desnoj ruci.

Konjanici, svaki vodeći na povocu iza sebe po jednog tovarnog konja, uputili su se niz padinu pravo prema njima. Čak i pre nego što su se zaustavili u blizini, Holidej je znao da su po zanimanju traperi. Na njihovim tovarnim konjima visili su privezani svežnjevi krzna divljih životinja.

Zastali su i oformili krug oko Doka i Indijanke.

– Zdravo, susede – oslovio ga je jedan ridobradi, koji je na sebi imao tradicionalnu trapersku odeću: prljavu jaknu od jelenske kože i kapu od vidrinog krzna.

Holidej je u magnovenju preleteo pogledom po njima. Bili su to ljudi surovog izgleda i sa sobom su nosili čitav arsenal teškog oružja.

– Sjašite – pozvao ih ne naizgled bezbrižno. – Ja sam Džon Holidej. – Pokretom glave pokazao je na Indijanku.

– Ovo je Gandhali.

Ridobradi se osmehnu.

– Stvarno lepo ime. Ja sam Džeb Slotter... a ovi ljudi rade za mene. Ja sam predvodnik.

Nije bilo nikakvih komentara i sva četvorica sjahaše. Jedan od njih, onizak i nabijen, prihvatio je vodice Slotterovog konja.

– Daj moje lonče, Hek – reče Slotter, prilazeći vatri.

Gandhali je bila preplašena, jer je opazila kako su je dvojica novodošli požudno gledali kao da nikada pre toga nisu videli ženu.

– Odakle ste, Holideje? – upita Slotter, dobacivši kratak, letimičan pogled i osmeh prema Gandhali, koja se trgla kao da ju je taj pogled opekao.

– Izdaleka.

– Putnik?

– Da.

– Mi smo iz Ajdaha. Ranije smo lovili bizone, ali sada ih je toliko malo, da se ne isplati traćiti vreme. Je li tako, momci?

Ostala trojica se osmehnuše, prilazeći bliže vatri. Holidej oseti zadah njihovih neopranih tela. Znao je da sa takvim ljudima mora biti vrlo oprezan. Svaki pogrešan korak mogao bi ga uvući u igru u kojoj se gubi život. Znao je da ima pred sobom one kojima ljudski život ne znači ništa.

– Dobra krzna – rekao je, gledajući svežnjeve na tovarnim konjima.

Slotter klimnu glavom.

– Nisu loša za ovo doba godine. Kasnije su još bolja. Zbilja, kuda ste se vi uputili?

Holidej se nekoliko trenutaka kolebao, a onda rekao.

– Tražim trojicu bandita. Ukrali su mi konje i ubili jednog mog prijatelja, a drugog ranili. Jest li ih videli?

– Ne, mi nismo – rekao je jedan tamnokosi grdosija, koji nikako nije skidao pogled sa Gandhali.

– Zna li kuda su se uputili? – upita Sloter radoznalo.

– Nisam siguran kuda.

Doku se nije sviđalo da ovim ljudima kaže nešto više. Osetio je kako raste napetost i kako se približava oluja, a sve to zbog Gandhali. Ljudi, kao ovi, koji su u planinama proveli duge mesece usamljenosti, nesumnjivo su bili „gladni” žena.

Džeb Sloter srknu kafu.

– Imate samo jednog konja? Po tome pretpostavljam da ste ovu ženu pokupili negde uz put? Je li tako?

Osmehnuo se i otkrio požutele zube.

Holidej je grozničavo razmišljao. Ako bi im rekao kako se dogodilo da se Gandhali nađe s njim, za nju bi sve bilo završeno. Ovi ljudi smatrali bi da je ona običan plen, koji po svim pravilima divljine treba podeliti.

– Ona je moja ženska – rekao je, ne gledajući Gandhali, koja je na te reči pokazala očigledno olakšanje.

Sloter zažmiri očima.

– Ljubavnik Indijanke, je li?

– Baš tako. Nešto ranije izgubili smo jednog konja. Nisam imao sa sobom rezervnog. Imate li vi?

– Ne, nemamo. – Sloter dobaci kratak pogled ka Hartu i ovaj mu odgovori neprimetnim odrečnim pokretom glave.

– Laže, Džebe – reče Hart.

Nastade preteća tišina. Sloter se obrati ženi.

– Je li on tvoj čovek?

Ona žurno potvrdi pokretom glave.

– Jeste.

Hart prasnu.

– Slagala je čim je otvorila usta! Video sam kako ga je pogledala kad je rekao da mu je ona ženska.

Sloter pogleda Doka u oči.

Holidej je i sam znao da se njegova pojava ne uklapa u druženje sa jednom Indijankom, ali je odlučio da istraje.

– Ona je sa mnom – odvratio je kratko.

– Bez obzira na trenutne okolnosti.

Hart ne izdrža i viknu.

– Do đavola, čoveče, i mi smo belci, kao i ti. Mislim da bi trebalo da nam dozvoliš da je i mi imamo na nekoliko časova, a onda ćemo mi otići. Je li tako, Džebe?

– Meni to izgleda privlačno – složi se njihov predvodnik. – Do đavola, mi ne želimo nikom da pravimo neprilike. Tražimo samo malo zadovoljstva. Život je u planini jako težak. Vi nam valjda nećete uskratiti malo uživanja, zar ne?

Gandhali je ćutala kao skamenjena, do dna duše prestravljena. Bila je uverena da će se Holidej složiti s njima. Zašto i ne bi? Konačno, šta mu je ona značila? Ništa! A u suprotnom mogao je zapasti u gadnu nepriliku. Razum joj je govorio da će on morati da popusti i da će je predati u ruke ovih zveri.

Ali začudo, Holidej je odmahnuo glavom. Znao je da je upao u težak položaj, ali nije hteo da se izvuče, puzeći na kolenima. Nastojeći da još malo dobije na vremenu, rekao je.

– Kako mi se čini, vi ste se uputili u trgovačku postaju.

– Da, kod Pauer Stori – potvrdi Slotter.

– Koliko znam vojne logore – reče Dok – tamo uvek ima dosta lakih žena. Tamo ćete moći da ih dobijete koliko vas je volja.

– Naravno da hoćemo – umeša se Hart. – Ali to je pet dana jahanja odavde. Sem toga, smeo bih glavu da dam da nijedna od njih neće izgledati tako dobro kao ova.

Njegove reči proprati tiho odobravanje.

Iznenada Kri Hart dograbi Gandhali za ruku i povukavši je iz sve snage k sebi, prinese naoštren bovi nož njenom grlu.

– Samo mrdni, prijatelju! – zapreti Doku.

Sloter se nasmejao. – Još nisi izgubio brzinu, Kri. – Okrenuo se ka Holideju i nastavio. – Priznaj da si je uz put pokupio!

Devojka je razrogačila oči. Više nije bilo izlaza i želela je da je mrtva.

– Tako je – potvrdi Holidej. – Ovi ljudi, koje gonim, poubijali su uz put jednu grupu Indijanaca. Ona im je pobegla i ja sam natrapao na nju.

Sloter zadovoljno promumla.

– Zar ti nisam i ja to rekao? Potpuno te razumem, jer ti nije bilo lako što si izgubio dobre konje i prijatelja. Moram ti reći da nikada nisam voleo kradljivce konja.

Sloter ustade.

– Evo šta ćemo se mi dogovoriti. Ti lepo sada pojaši konja i pođi da tražiš ono što ti je ukradeno... i neka ti je sa srećom. Mi ćemo zadržati Indijanku i povešćemo je s nama do tvrđave. Tamo će sigurno biti još žena njenog soja i tamo će se ona sigurno osećati kao kod kuće.

Sada je na Holideja došao red da odigra svoju ulogu i on se pokazao kao dobar glumac. – Što da ne? – podigao je raširene ruke prema nebu. – Ona ionako nije ništa drugo nego obična smrdljiva Indijanka.

Kri Hart se grleno nasmeja i vratio nož u kaniju, ali je i dalje zadržao ruku Gandhali uvrnutu iza leđa.

– To ti je prava reč, momče. Pretpostavlja sam da si pametan i da ćemo se sporazumeti s tobom. – Hart se okrenu Sloteru i osmehnu se.

– Dobro, ja ću onda krenuti – reče Holidej. – Ovako ću bar brže napredovati.

– Naravno da hoćeš – potvrdi Slotter.

– Čuj, nešto mi je palo na pamet.

– Okrenuo se prema Hartu. – Sećaš li se onog mesta gde smo svratili pre nekoliko meseci?

Hart ga je zbunjeno pogledao.

– Misliš na ono mesto gde smo naišli na one devojke?

Hart se glasno nasmeja.

– A, to si mislio! Nisu bile nimalo loše!

Sloter se ponovo okrenu Doku.

– Moglo bi se desiti da ljudi koje goniš svrate tamo. Imam neki osećaj da je to mesto gde bi grupa konjokradica

mogla provesti dan– dva da se odmori i zabavi.

Holidej odmah upita.

– Gde je to?

– Južno odavde otprilike na dan jahanja daleko. To je Hensonov ranč. Vlasnik se zove Bil Henson. Čuo sam da je nekada bio bandit, ali se sada povukao. Ima dve mnogo zgodne kćeri! Pružiće ti priliku da se jako lepo zabaviš!

Zapadnjak uspe da odglumi ljubazan osmeh.

– Vaš sam dužnik, Slotere!

Vođa traperi odahnu s olakšanjem. Očekivao je da bi s ovim čovekom moglo biti neprilike, ali do toga nije došlo.

– Pazi kad naiđeš na niz litica od crvenog kamena – rekao je. – Odatle ćeš poći prema zapadu. Ima tu još nekih malih rančeva, tako da ćeš moći da se raspitaš za put, ako slučajno zalutaš.

– Učiniću tako – dobaci Dok preko ramena.

Gandhali ga je pažljivo gledala dok je prilazio svom konju. Holidej je bez žurbe uzeo sedlo i bacio ga Migu na leđa. Šta je drugo mogla da očekuje? Zašto bi se taj bledoliki izložio opasnosti zbog nje? Kri Hart joj pusti ruku.

Sloter joj je prišao i smeškajući se zastao ispred nje.

– Ti ćeš nas već zavoleti pre nego što te dovedemo do tvrđave, medena. Zavolećeš nas, pa ćeš se i sama čuditi kako je moguće da smo ti toliko dragi. – Nasmejao se glasno, ružnim glasom od koga joj se utroba prevrnula. Onda

on prasnu. – Na konje i krenimo! Ukoliko pre prodamo ova krzna, pre ćemo doći do zelembaća, a ja volim da imam novac u džepu!

– Ali Džebe... – Kri Hart pokretom glave pokaza na Indijanku.

– Kasnije, kasnije. Do đavola Kri, dobićeš svoj deo. – Onda se Sloter okrene Doku koji su spremio da pojaše. – Pođi sledećom dolinom sve do kraja, a zatim kroz otvorenu preriju... možda nekih desetak milja. Tada ćeš ugledati crvene litice.

– Vaš sam dužnik – odvrati Dok, vinuvši se u sedlo. Baci ovlašni pogled na Indijanku. – Biće sve u redu kada stigneš do tvrđave.

Lica izobličeno od prezira, ona iznenada pljunu prema njemu.

Hart zabaci glavu i glasno se nasmeja.

– Vidiš, momak, to ti je sva zahvalnost koju si dobio.

– Tako je to u životu – odvrati Dok i potera konja u kas.

Sloter ga je izvesno vreme pratio pogledom, a onda se obratio svojim ljudima.

– Penjite se na konje. A ti... – obrati se Indijanki – ti se popni na mog konja.

Krenuli su. Gandhali je sedela u sedlu, a Džeb Sloter, koji je smotuljak ćebadi prebacio na jednog tovarnog konja. Sedeo je iza nje, čvrsto je obgrlivši oko struka.

Predeo kojim su putovali bio je uglavnom ravan i traperi su dosta dobro napredovali, zastajući samo s vremena na

vreme da odmora konje. Na jednom od-morištu Kri Hart je priterao svog belca pored Sloterovog crnog ždrepcu.

– Čini mi se, Džebe – obratio se dvo-smisleno vođi – da bi trebalo da malo poštediš svoga konja.

– Ne, Kri. Ona će ostati ovde, gde je.

Hart rezignirano slegnu ramenima i ponovo se udalji.

Kasnije popodne zašli su u kamenit, neravan predeo i na jednom mestu naišli na veliku, pločastu stenu, isturenu kao neka vrsta prirodne nastrešnice, ispod koje je bilo savršeno mesto za logor.

– Nismo za noćenje mogli naći ništa bolje – konstatova Sloter. Svi su sjahali i on pomože neodlučnog Gandhali da siđe iz sedla. Ustezala se, jer je vrlo dobro znala šta je čeka. I zaista, predvodnik odmah nervoznim glasom reče: – Vi ostali podignite logor, a ja i ova devojčica idemo malo u šetnju po žbunju.

Kri Hart dobaci.

– Važi, ali zovi nas kad budeš završio sa šetnjom!

Sloter dograbi ruku Gandhali prstima snažnim kao klešta.

– Naravno, Kri. A sada polazi napred, tamnokoža kučko!

* * *

Gandhali se naglo okrenula i zamahnuvši rukom kao tigrica kandžom, zagrebala Slotera po licu. Zbunjen napadom, on na trenutak popusti stisak ruke. Devojka je to iskoristila, istrгла

se i već u sledećem trenutku slobodno jurnula prema žbunju.

Ali Sloter je njen potez shvatio kao zanimljivu igru i gromko se nasmejao.

– Treba li ti pomoć da je uhvatiš, Džebe? – doviknu mu Hart.

– Nećeš doživeti da ti zatražim pomoć za takav posao!

Sloter se punim trkom uputi za devojkom. Traperi su mirno posmatrali kako Indijanka beži prema gustom žbunju. Letela je iza grmova lako kao srna i da je za njom trčao Hart možda bi i uspela da pobegne. Ali uprkos krivim nogama riđobradi traper je trčao brzo kao mustang i počeo je da je sustiže.

Gandhali je odjednom zadihano zastala i grčeviti jecaji potresoše joj telo kad je shvatila da ne može pobeći. Ali u tom trenutku, kada je već bila na domaku žbunja, pred njom se odjednom stvorio Dok Holidej. Razrogačenih očiju, s nevericom pogledala je svog dotadašnjeg saputnika.

– Ne prilazi bliže, Slotere! – procedi Dok kroz stisnute zube, zatežući prstom okidač svog kolta.

Zadihani Sloter zastade u mestu.

– Prokleta kopile! – izusti i ruka mu se pruži ka futroli s revolverom.

Holidej pritisnu okidač i teško tane pogodi Džebe Slotera u prsa. Ovaj polete unazad kao da ga je povukla nevidljiva, snažna ruka. Pao je na leđa jednom rukom pritiskajući ranu, a drugom mašući kroz vazduh kao što ptica maše polomljenim krilom.

U istom trenutku Kri Hart poteže svoj vojnički kolt. Revolver planu u trenutku kada se Holidej bacio udesno. Pao je, otkotrljao se nekoliko puta i skočivši na noge, u magnovenju, bez nišanjenja opalio. Bio je to pokret koji je jednom video od jednog revolveraša, pa ga je posle često vežbao, dok ga nije uvežbao skoro do savršenstva. Kri Hart, pogođen u srce, pade na mestu gde je stajao, s izrazom iznenađenja na bolno zgrčenom licu.

Okrenuvši se preostaloj dvojici, Dok povika.

– Želite li i vi da dobijete isto?

Bledi kao kreč, traperi su ćuteći digli ruke.

Kinkejd odgovori drhtavim glasom.

– Mi s tim nemamo nikakve veze, mister Holideje. Ne želimo da zbog gluposti gubimo glavu.

– Onda dobro – reče Dok zadovoljno.

– Pojašite konje i idite. Ali ostavite mi tog zelenka.

Pažljivo ih je posmatrao, spreman da puca, mada je osećao da s njima neće biše biti nikakvih neprilika. Prizor mu njevite smrti njihovih kompanjona oduzeo im je svaku želju za borbom.

Gandhali priđe Holideju, blistajući od zadovoljstva. Zaustila je nešto da kaže, ali je Dok prekide.

– Čekaj dok se udalje.

Dvojici traperi bilo je dovoljno nepuna tri minuta da iščeznu van domašaja pogleda.

– Uzmi tog konja – obrati se sada Holidej Indijanki. – Logorovaćemo noćas na nekom drugom mestu.

Pohitala je do zelenka, pojahala ga i doterala do Holideja. On je pošao napred kroz žbunje, a ona je usmerila konja za njim. Kada je Dok došao do svog Miga, hitro ga je pojahao i uputio se nazad ka crvenim liticama.

Devojka ga je sustigla i poterala konja pored njegovog.

– Hvala ti – rekla je meko, stidljivo gledajući u vrat konja. U tom trenutku penjali su se uz stepenastu, prilično strmu kosu i Dok sačeka pre nego što ju je pogledao i osmehnuo se – Mislila si da ću te ostaviti, je li?

– Da.

Klimnuo je glavom i usmerio pogled pred sebe.

– Morao sam se tako ponašati da bih ih prevario.

Malo kasnije su se ulogorili. Kada se smračilo i kada je logorska vatra odagnala noćnu hladnoću, ona ga upita.

– Zašto si došao da me spaseš, Holideje?

Prvi put je izgovorila njegovo ime i to s toplinom koja je Doku godila.

– To je duga priča – odvratio je – a možda nije ni zanimljiva. Ali neki razlog je postojao zbog koga sam došao.

– Reci mi koji.

Dok je pogleda i tiho reče.

– Ja verujem da se odnosi među ljudima moraju graditi na dobroj volji. Ova četvorica su hteli da prema tebi prime ne nasilje, a ja sam protiv nasilja.

– Samo to? Ništa drugo? – glas joj je zvučao razočarano.

– Ako je bilo i drugih razloga, oni u ovom trenutku nisu presudni. Vidiš, u svetu postoje i dobro i zlo. Ja želim da dobro pobedi i zato se trudim da mu, gde god mogu, u tome pomognem.

Dugo je ćutala pre nego što je ponovo progovorila.

– To je samo taj jedan, kako kažeš, glavni razlog. A drugi razlozi?

Pogledao ju je u oči i zapitao se da li da prema njoj bude do kraja iskren. Istina je bila najbolji i najčvršći most do prijateljstva i poverenja, pa zato odlučio da ništa ne taji.

– Pa... morao sam poći za tobom.

Osmeh razumevanja zaigrao joj je na licu i u tom trenutku on je za nju bio samo muškarac, istina odlučan i nepokolebljiv u suočavanju s velikim opasnostima.

Dok pruži ruku i blago je dodirnu po obrazu.

– Ti si lepa žena, Gandhali.

Njena ruka poklopila je njegovu i ona prinese njegov dlan svojim usnama.

– I ti si veliki, hrabar i lep ratnik, bleđoliki Holideje.

On ju je lagano i nežno privukao sebi i njihove usne su se spojile u drug poljubac. Kada su se razdvojili na njenom licu se ukazalo iznenađenje.

Rađalo se jutro kada su dvoje saputnika ustali i osedlali konje. Bilo je hladno, a u vazduhu se osećao miris dolazeće ledene kiše.

Ali devojka se toga jutra osećala drugačije, kao sasvim drugo biće, koje do tada nije ni postojalo.

Pojahali su i ona se osmehnu Holideju skoro stidljivo pre nego što su poterali konje u brz kas. Pošto su morali da pređu značajno rastojanje, Dok je tek kasno popodne ugledao u daljini liniju izdignutih crvenih litica.

Noć je bila hladna. U daljini su čuli zavijanje usamljenih vukova.

Te noći oboje su bili tihi i uzdržani kao da su se bojali da jedno drugo dotaknu, makar i ovlaš.

Tek kada su potražili utočište od hladnoće u toploti pokrivača, ona ga upita mekim glasom.

– Želiš li da me poljubiš?

Pridigao se na lakat i zagledao joj se u oči.

– Da, ali ovaj put ne bi se završilo na tome. Shvataš li?

Klimnula je glavom. S lica uokvirenog gustom crnom kosom blesnuo je osmeh, otkrivajući bele zube.

* * *

Kada su sledećeg dana krenuli iz logorišta vejao je redak, sitan sneg, ali posle nekoliko časova potpuno je prestao i iza oblaka pojavilo se sunce. Predeo je blistao od beline i sunčevog sjaja.

Prošli su kroz šumicu mladih topola, a odmah zatim naišli su na ulaz u jednu prostranu dolinu. Pravo ispred njih, kao na dlanu, možda petsto metara da-

leko, videla se rančerska kuća. Tanak pramen dima vijugao je iz dimnjaka.

Holidej zateže vođice. – Mora biti da je to Hensonov ranč. – Nigde nije zapažao nikakvo kretanje i sem dima nije bilo drugog znaka života. – Čekaj me ovde – reče devojci i pruži joj napunjenu pušku.

– Veruješ mi sada?

Dok je pogledao u oči.

Osmehnula se. – Budi oprezan!

– Ne brini. Ako su svraćali, davno su otišli. Ipak, možda ću otkriti neki putokaz.

Dodirnuvši prstom obod šešira, Dok podbode konja i ovaj pojuri kroz dubok sneg.

Smatrao je da će biti bolje ako ranču otvoreno priđe. Za to je bilo više razloga. Kao prvo imao je trodnevnu bradu koja je njegov izgled temeljito promenila. Kao drugo, čvrsto je verovao da ga nijedan od bandita nije nikada video. Ipak, možda su ga videli pomoću durбина, ali je u tom slučaju brada smanjivala mogućnost raspoznavanja.

Već se sasvim približio kući. Od većeg broja konja nije bilo ni traga, pa se Dok malo— pomalo opustio i mirno zaustavio Miga pred oronulom kućom.

Na vratima se pojavi debeljko s čačkalicom u ustima.

– Zdravo, došljače. – Debeljko je izgledao zabrinut.

– Zdravo. Vi ste Bil Henson?

– Tako je. – Rančer se zagleda pažljivo u došljaka. – Jesmo li se već ranije sreli?

– Nismo. O vama mi je pričao jedan moj prijatelj. – Prisetio se traperovih reči kako je Hensonov ranč prihvatna stanica za begunce pred zakonom.

– Tražim trojicu koji su...

– Jeste li vi predstavnik zakona?

Holidej je uspeo da se osmehne.

– Vraga! Ni govora! To bi poslednje bio na svetu.

Henson se iskezio: – Sreća vaša, prijatelju. Uđite i recite mi sve o tome.

Holidej je sjahao i nastavio da priča.

– Tražim trojicu koji su se sobom gonili gomilu konja.

Nije opazio kako se na te reči Henson neprimetno trgao, ali je jasno video zapeti revolver u njegovoj ruci kada se rančer preteći okrenuo prema njemu.

– Ko ste vi? – upitao ga je držeći oružje upereno u Dokov trbuh.

Holidej je grozničavo počeo da razmišlja. Bilo bi glupo da kaže svoje pravo ime, jer je Henson očigledno bio u dosluhu s kradljivcima.

– Majk Džejson – odgovorio je.

Henson napući usne.

– Možda jeste, a možda i niste taj za koga se izdajete. Mister Skare! – doviknuo je i trenutak kasnije na vratima se pojavi grdosija od čoveka.

– Tu sam! U čemu je stvar, Bile? – Nije mu se dopalo što je prekinut u pola doručka.

Rančer pokretom glave pokaza na pridošlicu.

– Poznaješ li ovog čoveka?

Mening pride bliže i pažljivo odmeri Holideja pre nego što je odrečno zavrteo glavom.

– Nikada ga u životu nisam video. Zašto?

– On traži trojicu konjanika s mnogo konja. Da li te to podseća na nešto?

Meningovo lice se odjednom promeni.
– Možda.

Dok shvati da je zapao u veliku nevolju, ali se svom snagom trudio da izgleda bezbrižan.

Sada je, međutim, i Mening izvukao revolver.

– Odbaci oružje, momče!

Znajući da tog trenutka gleda direktno smrti u oči, Dok polako otkopča opasač s revolverom i pusti ga da padne na pod.

– A sada – nastavi grmalj – reci mi zašto tražiš tu trojicu?

– Dobro pazi šta govoriš – dodao je Henson – jer ovde u blizini ima dosta grobova onih koji nisu znali da nam ispričaju dovoljno ubedljivo priču o onome što nas je interesovalo.

Dok je pokušao da dobije na vremenu.

– Mislite na predstavnike zakona?

– Možda, ali ne zanovetaj, momče, nego govori. Pitali smo te nešto i odgovaraj, ali brže.

Pre nego što je Holidej mogao nešto da kaže, Mening je došao na ideju.

– Pazi na njega, Bile! Idem da pogledam što ima u njegovim bisagama.

Doku se zgrčio želudac. U bisagama je imao dokumentaciju iz koje se mo-

gao utvrditi njegov identitet, recimo, pisma, neke priznanice i drugi papiri koji su glasili na ime. Otkrivanje njegovog identiteta bilo je isto što i smrtna presuda.

Mening otvori jednu torbu i u njoj nađe nabijen kožni novčanik. Otvorio ga je i cokuo jezikom.

– Gle, gle – rekao je pregledavši ga.

– Pa to je naš slavni kockar s Misisipija!

* * *

U životu svakog čoveka ima trenutaka kad mu se čini da je vreme potpuno stalo i da je život prestao da teče. Za Doka je ovo bio jedan od takvih trenutaka.

Zainteresovan Meningovim otkrićem, Henson upita.

– Ko je sad, do vraga, taj koga si pomenio?

– To je jedan mnogo poznat čovek, prijatelj onog rančera čije smo konje oterali – objasni grmalj. – Izgleda da se on, ne znam iz kog razloga, našao pobuđenim da pođe da vrati konje. – Odjednom mu je na um pao Rajli i način kako se vođa njihove bande okrenuo protiv njega i lišio ga dobiti. – Znaš, možda ne bi bila loša ideja da mu kažemo kuda su otišli. – Glasno se nasmejao na tu svoju zamisao.

Ali Bil Henson je odlučno odmahnuo glavom.

– Ne. Ne želim da imam nikakve prilike s onom dvojicom.

– U pravu si – složi se Mening, mada malo ožalošćen – Rajli stvarno može biti vrlo gadan, a takođe i Samers.

U tom trenutku iz kuće su se pojavile Linda i Dora. Videvši Doka, Dora nije mogla da sakrije svoje ushićenje.

– Čuj, pa ti si zaista đavolski lep!

Holidej je opet iskoristio trenutak da pokuša da dobije u vremenu. Pomoć mu je mogla doći samo iz jednog pravca.

– Pa, da budem iskren i vas je dosta prijatno videti – uzvratio je što je mogao ljubaznije.

– Zaveži! – dreknuo je Bil Henson, lica skoro pomodrelog od ljutine. – Vas dve ulazite unutra!

– Ali, tata – usprotivila se Linda. Očekivala je podršku od svog ljubavnika.

No Mening ju je ovaj put izneverio i složio se s Hensonom.

– Uradite kakvo vam otac kaže. Ovde će se verovatno proliti krv i dajem vam reč da to neće biti moja krv.

Holidejev pogled instinktivno se spusti do opasača s revolverom u prašini pored njegovih nogu. Henson primeti taj pogled i cinično se nasmeja.

– Hajde, pokušaj, mister. Vredelo bi da vidim koliko si vešt!

Holidej odmahnu glavom.

– Ne, hvala.

– Možda bi ipak trebalo da pokušaš. Na taj način bismo kratko i brzo izvršili ovaj susret. Ali ako nećeš, onda ćemo videti šta je ovaj krupni momak smislio za tebe.

Nekoliko trenutaka kasnije Skar Mening se pojavio sa svojom skraćenom

sačmarom u ruci. Holidej se od pogleda na to oružje naježio. Na nesrećnom Roniju Gibsu video je šta to oružje može napraviti od čoveka.

Bandit potapša kundak svoje dvocevke. – Pretpostavljam da znaš gde sam je poslednji put upotrebio – zacerekao se zadovoljno.

Bil Henson pokaza prstom prema nekoliko udaljenih stabala.

– Hajde, kreni tamo! Najbolje je da čovek sam ode tamo gde će biti sahranjen.

– Učini kako ti se kaže – Mening uperi dvocevku Holideju u noge – ili ću ti odmah razmrskati kolena!

Holidej duboko uzdahnu. Kuda li je samo nestala Gandhali? Ona bi mu sada bila potrebija od vazduha koji udiše. Krišom je pogledao ka rubu šumarka gde ju je bio ostavio. Tamo od nje nije bilo ni traga.

Dok je lagano pošao, ali mu se činilo da su mu noge krute i teške kao da su od olova. Kada su Mening i Henson pošli za njim, tišinu prolomi rezak puščani pucanj.

Skar Mening je promuklo zastenjao i pao licem prema zemlji, a istog trenutka planula je i njegova sačmara i krupna sačma iskopala je rupu u zemlji, podigavši oblak prašine i kamenčića.

Holidej i Henson su se okrenuli kao bičem ošinuti. Gandhali je stajala s puškom u ruci u blizini korala. Rančer podiže ruku i nanišani revolverom na nju, ali se Dok kao panter baci njemu na leđa.

Pali su zajedno na zemlju, ali se Henson pokazao kao pribran i čvrst protivnik, jer je odmah pokušao da se okrene i da izbliza prisloni cev revolvera Holideju uz telo. No i Dok je u rvanju imao iskustva. Dograbilivši cev pištolja, okrenuo ju je tako da kad je Henson pritisnuo okidač metak je odleteo u vazduh.

Još se odjek pucnja nije ni utišao, a odjeknu piskav krik Linde Henson, jer je rančerova kći ugledala ispruženo nepomično telo Skara Meninga.

Gandhali je potrčala prema dvojici boraca, koji su se još rvali, ali njena intervencija više nije bila potrebna. Holidej je zadao jedan snažan kratak udarac Hensonu u vrat i ovaj zakoluta očima. Više nije bio svestan ničega oko sebe i srušio se na zemlju.

Linda uze Meningovu glavu sebi u krilo. Oči grdosije staklasto su gledale prema nebu i iz ugla usana tekao mu je tanak mlaz krvi.

– Skare – zajecala je.

I kao da ga je njen poziv vratio s „onoga sveta”, na koji je jednom nogom već zakoračio, Skar je digao ruku i privukao njenu glavu svojim usnama.

– Novac... za tebe.. u postavi moje kožne jakne...

Onda se naglo i grčevito trgao i život mu se ugasio.

Za to vreme Holidej se digao sa zemlje i pripasao svoj opasač s koltovima. Gandhali je prišla istala pored njega s puškom uperenom na Lindu, koja se u tom trenutku okrenula i ubilačkim

pogledom presekla devojkicu koja je ubila njenog ljubavnika.

Da bi predupredio komplikovanje situacije, Dok reče.

– Dobio je tačno ono što je zaslužio.

U tom času počeo se micati i Bil Henson. Pridigao se i seo, pridržavajući se rukama da ne padne, a Dora je pošla prema njemu da mu pomogne.

Sada Holidej odlučno reče.

– Danas je proliveno već dosta krvi. Ne želim više nikakvo ubijanje ovde. Jesmo li se razumeli?

Bil Henson potvrdno klimnu glavom.

– Slažem se.

Dora mu pomože da ustane. Dok je dotle počeo da prikuplja revolvere... Hensonov, pa kolt koji je još uvek stajao u futroli na bedru mrtvog Meninga i na kraju i skraćenu dvocevku. Ispraznio je metke iz nje i bacio pušku na gomilu polomljenih kolskih točkova.

Henson ga je posmatrao, oblizujući s vremena na vreme suve usne. Znao je da je zapao u težak položaj i pretpostavljao je, ne poznavajući Holidejevu pravu prirodu, da ga taj kockar s Misisipija može lako ubiti ako načini kakvu grešku.

Kao da je pogađao rančerove misli, Holidej ga upita.

– Da li bi želeo da živiš?

– A ko ne bi? – odgovori Henson.

– Dobro. Ako želiš da živiš, onda je sve vrlo prosto: reci mi samo kuda je otišao Rajli.

Bil Henson opet liznu usne. Pravilo koje je naučio još od mladih dana bilo

je da treba držati jezik za zubima ako čovek hoće da živi dugo i on se tim svojim principom ponosio. Ali na Holidejevom licu pročitao je nešto što mu je savetovalo da taj svoj princip pošalje do đavola.

- Kada su otišli odavde? – upita Dok.
- Pre dva dana.
- Kuda su se uputili?

Sada, kad je jednom razvezao jezik, Henson je nastavio da odgovara i nije se zaustavljao.

- Otišli su prema gradu Renčester.

Holidej je čuo za taj grad. Bio je to omanji gradić nedaleko od granice i oko pedesetak milja daleko od severnog puta. Jednom davno prolazio je dosta blizu tog mesta.

- Mislim da tamo negde imaju mali ranč – dodao je Henson.

- Misliš...?

- Čuo sam samo nekoliko reči kad su jednom razgovarali.

- Dobro. Prihvatiću to. Pretpostavljam da tamo žive pod drugim imenom?

Henson sleže ramenima.

- Verovatno je tako. Vi im valjda nećete reći da sam vam ja to kazao?

- To neće biti od značaja, jer ih u svakom slučaju čeka smrt. Ili od mog revolvera ili na vešalima.

Pošao je tamo gde je bacio Meningovu dvocevku. Uhvatio ju je za cev, zamahnuo i polomio kundak udarcem o gvožđem okovane točkove.

- Hajdemo odavde – reče zatim Gandhali.

– Ostavila sam mog konja tamo u šumici.

- Pojaši moga – reče joj, držeći Hensona na oku.

Vrativši revolver u futrolu, skočio je iza devojke na konja i ponositi ždrebac je pojurio punim trkom ka mestu gde je čekao devojčin zelenko.

Podbočivši se rukama, Bil Henson je zabrinuto zavrteo glavom. Život zaista donosi nepredvidljive obrte, pomisli, a onda se okrete i uđe u kuću.

* * *

Sunce je sijalo na jasno plavom nebu kada su Glen Rajli i Čip Samers stigli nadomak svog malog ranča i ugledali obrise poznate im zapuštene kuće. Rajli gromko i zadovoljno kliknu.

- Pogledaj samo! To je naš slatki dom!

- Upravo gledam. – Samers je razmišljao o toploj kupki i za promenu malo udobnosti umesto mučnog, napornog putovanja.

Nekoliko trenutaka kasnije iz kuće je istrčao mlad čovek i povikao.

- Đavolski mi je drago što vas vidim! Gde je Skar?

- Ostao je kod Hensona, Tede. Zaljubio se u onu Lindu.

- O? – izusti Ted Benton. Bio je glatko izbrijan i uredno odeven. Na kukovima je nosio dva kolta s drškama od belog sedefa. Pogledao je na gomilu povezanih konja i zviznuo od oduševljenja.

- Jeste – reče Samers. – Konji su zaista izvanredni, zar ne?

Rajli se glasno nasmeja.

– Najbolji konji koji postoje. Pripremi nam kafu, Tede.

– Odmah, Glene.

Rajli i Samers povedoše konje prema ograđenom prostoru, a Ted otrča u kuću.

Samers otvori vratnice i njih dvojica povedoše konje u koral, gde počеше da im skidaju konopce s vratova.

Završivši to, uđoše u kuću. Dok su pili kafu, Rajli upita Teda.

– Je li ovde bilo sve u redu?

– Sve je bilo mirno kao na groblju. Juče sam bio u gradu i čini mi se da me je šerif ružno pogledao.

Rajli se osmehnu.

– Neka te to ne brine. Šerif Dejmon Džordan nije problem. Je li tako, Čipe?

Samers odgovori samo klimanjem glave. Benton je bio dovoljno pametan da ne pita zašto.

– Je li Džeson Forest u gradu? – upita ga Samers.

Bentonovo lice zadovoljno sinu.

– Jeste. Svi veliki rančeri su tamo.

– Odlično – konstatova Rajli, nalivajući kafu u limeno lonče. – To će nam uštedeti jahanje do njegovog ranča.

* * *

Sledeće jutro bilo je sunčano kao i prethodno, mada je nekoliko tamnih oblaka nagoveštavalo da bi kasnije moglo biti kiše.

Rajli i Samers su se pripremili da krenu u grad i obojica su izgledali sasvim drugačiji nego dan pre toga. Bili su

glatko izbrijani i na sebi su imali čiste košulje i odela.

Ted Benton ih je ispratio, žaleći što i on ne može da pođe s njima, ali na ranču je morao da obavlja važan posao: da se brine o brojnim konjima.

– Tede – obrati mu se Rajli, osećajući se svež i odmoran posle desetočasovnog sna – možeš nas očekivati sutra tokom dana. Moram i ja da upoznam one nove devojke o kojima si nam juče pričao.

– Ne treba da brinete za ranč – obeća Benton i potapša kundak puške, koju je držao u naručju.

* * *

Renčester je bio tipično naselje Divljeg zapada. Imao je jednu glavnu ulicu i zgrade sa ukrašenim pročeljima. U njemu je uglavnom bilo mirno, sem subote i nedelje, kada su saluni i bordeli bili puni i pravili dobar pazar.

No toga dana u Renčesteru nije bilo mirno, iako je bio običan radni dan. U gradu se nalazilo mnogo konjanika, a sa one strane gde su se nalazili ograđeni prostori za rogatu stoku čulo se mukanje goveda. Bio je to pijačni dan.

– Šta kažeš na to da pivom speremo prašinu iz grla? – predloži Rajli.

– Slažem se – prihvati Samers.

Sjahali su pred hotelom, jednim većim zdanjem u kome je bio i salun. Rajli je baš vezivao konja za prečku kada je ugledao visokog, malo podebljeg čovek, a koji se pojavio iza ugla i uputio se ka njima. Osmehnuo mu se.

– Dobar dan, šerife.

Na šerifovom okruglom licu nije bilo ni traga osmeha. U mutnosivim očima ogledalo se nezadovoljstvo, ali to nezadovoljstvo nije bilo usmereno prema banditu koji je ovde bio poznat pod imenom Mič Rajder. Nezadovoljstvo je bilo okrenuto prema njemu samom.

– Dobar dan, Rajdere – pozdravi šerif, igrajući igru koja se od njega očekivala. Samers je pozdravio samo pokretom glave.

– U gradu je izgleda prilična gužva? – osmehivao se i dalje zadovoljno Rajli.

– Da – šerif se nespokojno uzvrpoljio.

– Dotali smo neke konje s puta – obavesti ga Rajli. – zaista prvoklasni konji. Hteli smo da vidimo je li stari Forest zainteresovan da ih kupi.

Šerif ozbiljnog lica klimnu glavom. Koliko li je ljudi izgubilo život zbog tih konja, ćutke se pitao.

– Znate li gde ga možemo naći?

– Koliko znam, tačno tu iza vas.

– Džordan se okrenuo da pođe.

– Oh, šerife..

– Molim?

– Sledeći put kad vidite mladog Bentona, nasmešite se, važi?

– Đavo vas odneo i kad ste došli ovamo – izusti šerif u jednom dahu i lice mu potamne od ljutine.

– Ali došao sam ovamo i to je činjenica. Pomisli samo na stara dobra vremena, Džordane. Sećaš li se? – Rajli se glasno nasmeja. – Hajdemo da popijemo pivo, Čipe!

Samers se uozbilji.

– Ja sam Harv, ne zaboravi to.

– Naravno, Harve.

Šerif se okrenu i udalji preko ulice. Nekada poznat kao Stejsi Adams, bandit ucenjen sa dve hiljade dolara, živ ili mrtav, voleo bi više od svega na svetu kad bi prošlost mogla biti pokopana i zaboravljena. Pre dvanaest godina on je napustio stazu zločina i vratio se časnom i poštenom životu. Oženio se, dobio decu i postao najbolji šerif za koga je ovaj grad ikada znao.

U baru hotela Rajli i Samers su se prihvatili čaša s pivom, sedeći za jednom stolom u uglu. Tek što su otpili nekoliko gutljaja u bar je ušao onizak, snažno građen čovek.

– Mister Foreste – pozvao ga glasno Rajli.

Džeson Forest zastade i okrete se prema banditu. – Molim, Rajdere? – Odgovor mu je bio odsečan, pomalo nadmen i nabusit.

– Imate li nekoliko minuta vremena za nas?

Rančer klimnu glavom i priđe njihovom stolu.

Sačekavši malo ne bi li Forest seo, Rajli reče.

– Jednom ste mi rekli da potražim dobre konje za vas, ako slučajno na njih naiđem.

– I?

– Našao sam nekoliko grla i doterao ih na naš ranč. – začuta na trenutak, pa nastavi: – Jeste li zainteresovani?

Držanje bogatog rančera odjednom se promenilo i on se osmehnu.

– Da, zainteresovan sam. Koliko konja imate?

– Sedite malo, mister Foreste – reče Rajli, pokazujući na praznu stolicu. – Harve, donesi mister Forestu jedno piće.

– Može pivo – reče Forest, sedajući.

Rajli srknu iz svoje čaše. Forest je, dakle, još uvek bio zainteresovan... To je bilo ono najvažnije što je hteo da sazna. Kada bude video konje, onda će moći da razgovaraju dalje. Sada je ispričao rančeru samo ono što je u prvom trenutku bilo važno za eventualnu pogodbu.

– To što sam čuo zvuči dobro – reče Forest, saslušavši ga. – Hteo bih da ih vidim, Rajdere. Nevolja je u tome što sam danas i sutra po ceo dan zauzet.

– Nije hitno – reče Rajli. – Hteo bih samo da ih vi prvi vidite. Sem toga, i mi bismo hteli da se malo odmorimo i provedemo. Poslednjih sedmica smo naporno radili i dobro smo se zamorili.

– Gde ste nabavili te konje?

– U Ajdahnu – slaga ga Rajli.

Forest ispi pivo i spremi se da pođe.

– Hoćete li još jedno piće, mister Foreste?

– Ne, hvala, Rajdere. Danas moram biti krajnje pribran i bistrog uma, jer se sklapaju poslovi.

– Dobro. Kada vas možemo očekivati na ranču?

– Pa, recimo, da se dogovorimo za petak oko podne?

– Fino. Dogovoreno.

Rančer ustade, dodirnu prstima ivicu svog belog šešira i okrenu se. Ispratio ga je zadovoljan osmeh banditskog vođe.

* * *

Nakon što su napustili Hensonov ranč, Holidej i Gandhali su dosta brzo putovali. U četvrtak kasno popodne zastavili su se pred putokazom, ispucalim od sunca, vetra i kiše, na kome je pisalo: „Renčester, 8 milja”.

Gandhali se uznemirila.

– Blizu smo, Holideje.

– Da – potvrdi on. – To je kraj našeg puta, ali mislim da neće biti samo to.

Put kojim su dalje išli bio je širok i mestimično izbrazdan duboko točkovima mnogobrojnih kola. Nedugo posle toga pred sobom su ugledali grad – veći broj tu i tamo bez reda razbacanih zgrada, niskih i ružnih.

U jednom trenutku Gandhali je zastavila svog konja. – Ja ću ostati ovde – rekla je. Na licu joj se videlo da se nečega plaši. Sasvim razumljivo, jer je pred njima bio grad belih ljudi, u kojem nije bilo mesta za takve kao što je ona. Holidej joj, međutim, nije dao da se predomišlja.

– Poći ćeš sa mnom!

– Ne! – Pokazala je prstom prema jednoj skupini drveća. – Čekaću te tamo dok odeš da razgovaraš sa šerifom.

– Oborila je glavu. – Ti sigurno ne želiš da te drugi bledoliki vide sa mnom.

Dok se trgao. Rasne predrasude nisu bile novina ni retkost u ovim krajevima, ali nije mogao da pretpostavi da ih je Gandhali tako duboko osetila. Poželeo je da taj njen osećaj bar donekle ublaži.

– Zašto si to rekla? – upita.

Pokretom ruke pokazala je preriju oko njih.

– Ovde, u prirodi, sve je sasvim drugačije, Holideje. Mi smo jednostavno: ratnik i žena. Ali u gradu je različito.

Dok je preseče odlučnim pokretom ruke – Pođi sa mnom kad ti kažem i da više o tome ne raspravljamo. – Nagnuo se bliže prema njoj i dodirnuo je rukom po mišici. – Ti si sada sa mnom, Gandhali i nemaš čega da se plašiš...

– Ne brinem se ja za sebe.

– Ženo – reče Dok. – Suviše mnogo govoriš. – Rekavši to, poterao je konja u trk i devojka rezignirano pojuri za njim.

Dok su, stremen uz stremen, jahali glavnom ulicom, bili su predmet mnogih radoznalih pogleda.

Malo kasnije, Dok primeti natpis iznad šerifske kancelarije i potera konja prema njoj. Kada su sjahali, Gandhali je bojažljivo rekla. – Ja ću ostati da čuvam konje.

– Nećeš. Poći ćeš sa mnom. – Rekao je tako odlučno i zapovednički da je devojka znala kako je nemoguće raspravljati se s njim. Dok nije želeo da je ostavi napolju, jer bi mogla biti izložena neželjenim posledicama.

Prišli su vratima i Holidej pokuca.

– Pričekajte trenutak – začu se iznutra dubok glas.

Stajali su pred vratima više od dva minuta pre nego što su se otvorila. Šerif se iznenadio kada je ugledao Indijanku pored belca dosta gospodstvenog izgleda, uprkos odelu zapuštenom i prljavom od napornog, dugog jahanja. Čovek koji je stajao pred njim očigledno nije bio skitnica, već neko ko je znao šta hoće i koliko vredi. To se videlo po njegovom držanju, izražajnim crtama lica i ledenom sjaju sivoplavih, prodornih očiju.

– Šta mogu da učinim za vas? – upita šerif, pokazujući im rukom da uđu.

Ne obraćajući pažnju na šerifovu ponudu, Dok upita.

– Da li vam nešto znači ime Glen Rajli, šerife?

Džordana kao da je neko nogom udario u stomak i to se na njegovom licu opazilo. – Ne – rekao je i okrenuo se da bi prikrio svoju zbunjenost.

Holidej je bio iznenađen šerifovim držanjem. Istog trenutka njegov instinkt, ono šesto čulo koje ga je mnogo puta opomenulo na opasnost, zazvonilo je na uzbunu. Ako Rajli ima ranč u blizini grada, kao što mu je Henson rekao, nije li bilo moguće da šerif zna za to i da se iz nekog razloga pravi kao da o svemu tome nema pojma? Da, bilo je to moguće. Zbog toga je Dok morao da odigra drugu ulogu od one koju je pri dolasku planirao.

– Čujte – rekao je, opomenuvši pogledom Gandhali da ćuti. – Ja sam lovac

ucenjenih, Flojd Čini. Možda ste čuli za mene?

– Ne bih rekao da sam čuo – šerif je s velikom mukom skrivao olakšanje koje ga je obuzelo. – Ali zašto ga tražite u okolini grada? Poslednje što sam o njemu čuo bilo je da je otišao u Meksiko.

– Zaista?

– Da. Ovde u blizini nema razbojničkih skrovišta. Ako bi ih bilo, ja bih to sigurno znao.

Holidej je zaključio da razgovor postaje jalov i da od svake izgovorene reči može imati samo šteta. Odlučio je da što pre ode odatle.

– U redu – rekao je pomireno. – Vredelo je pokušati. Pošto nas ovde više ništa ne zadržava, kupićemo nešto namirnica i krećemo dalje.

Šerif zažmiri. U priči ovog čoveka nešto je zaudaralo, ali se napravio kao da je prihvata kao istinu.

– U redu, Čini! U redu.

Holidej je uhvatio Gandhali za ruku i osmehnuvši joj se, povede je napolje.

Ostavši sam u svojoj kancelariji šerif počesa bradu. Smeo se kladiti da taj došljak nije bio lovac ucenjenih. Pustolov, revolveraš, džentlmen, lutalica, možda čak i razbojnik visokog stila, sve pre nego lovac na ucenjene. Suviše je lako dozvolio da bude otkačen. I svakako je morao imati razloga zašto Rajlija traži baš ovde. Ali zašto se onda odjednom povukao u sebe i nije rekao skoro ništa? Šta će dalje preduzeti? I, još važnije, šta će on kao šerif preduzeti?

U jednom trenutku palo mu je na um da je tog došljaka poslala sama sudbina da mu Rajlija skine s vrata. Tada bi mogao opet slobodno da diše. Ali šta ako se stvari iskomplikuju pa njegova tajna izbije na videlo? Da li da Rajlija opomene na opasnost ili da pusti da događaji idu svojim tokom?

Holidej se snabdeo svim potrepštinama u Bentinovoj trgovini. Kada su ponovo izašli na glavnu ulicu reče devojci.

– Idemo da nađemo gradsku štalu.

– Zar ćemo ostati ovde? – upita uplašeno Gandhali.

– Nećemo, ali štala je mesto gde se mogu dobiti zanimljiva obaveštenja.

Gradska štala bila je sagrađena nešto dalje od glavne ulice. Dva čoveka su istovarivala seno s jednih kola i za trenutak su prekinuli posao opazivši kako su belac i Indijanka zaustavili konje nedaleko od njih.

Vlasnik štale rukavom obrisao znoj sa čela.

– Sve je puno! – Glas mu je zvučao odbojno, jer nije mogao da shvati da se belac može udružiti s nekom Indijankom.

Holideju se od njegovog držanja stegla utroba. Na trenutak mu je došlo da skoči s konja i tom čoveku održi lekciju kakvu nikada u životu nije dobio, ali je u zadnji čas savladao navalu besa u sebi i uspeo da kaže mirno.

– U redu, momče, mi ionako nismo nameravali da ostavimo konje u štali...

Ja sam samo pomislio da mi možeš pomoći nekim obaveštenjima.

Osetivši po Holidejevom držanju da je preterao i izložio se opasnosti, štalari odahnu s olakšanjem što je oluja prošla. Lagao je, razume se, da je štala puna i da je ovaj strogi došljak provirio ko zna šta bi se desilo. Zadovoljan zbog takvog ishoda, upitao je uslužno.

– Šta ste hteli?

– Pokušavam da nađem jednog mog starog prijatelja. Čuo sam da živi negde u okolini. Krupan je, vrlo krupan, ima sigurno sto dvadeset kila i ružan je kao greh. Lice mu je izrovašeno ožiljcima. Udružen je s još nekim ljudima...

– Vi sigurno mislite na Franka Meninga – reče vlasnik štale. – U okolini samo jedan čovek odgovara takvom opisu.

– Da, da – potvrdi Dok, naslućujući da se pomakao korak bliže cilju. – To je Frank... – osmehnuo se bezazleno.

– Nisam ga već duže vreme video. Ali njegovi ortaci su danas bili u gradu. U stvari, ako baš hoćete tačno da znate, njihovi konji su ovde.

– Zaista? Šteta! U svakom slučaju, bio bih vam zahvalan ako biste mi mogli reći gde se nalazi njihov ranč.

– Nema problema. – štalari uze prut i počeo da crta primitivnu mapu na prašnjavom tlu. – Mi smo tačno ovde...

* * *

Holidej i Gandhali odjahali su iz grada. Jedan čovek posmatrao je njihov odlazak i čim su oni nestali na kraju

ulice, potrčao je do štale, gde je zatekao vlasnika kako se muči da staru petrolejku dovede u red.

Bio je to šerif. – Dobro veče, Lorene – oslovi štalara.

– I vama, šerife. Ove petrolejke su vraški osetljive sprave. Petljam se već dugo s njom i ne mogu da je uredim. Izgleda da je fitilj izgoreo.

– Daj da vidim – šerif pruži ruku da uzme lampu.

Uspeo je za čas da popravi petrolejku i dok se štalari zahvaljivao, on ga upita.

– A sad mi tačno reci, Lorene, šta si razgovarao s onim indijanskim ljubavnikom.

* * *

Oko pet milja istočno od grada, Holidej pomože Gandhali da sjaše. Mesto gde su se zadržali nalazilo se otprilike na polovini rastojanja od cilja do kojeg je sutra trebalo stići. Dok su ložili vatru i pripremali prenoćište, ćutali su. Odjednom Gandhali počeo da plače. Dok je pogleda i privuče sebi.

– Biće sve u redu, videćeš – tešio ju je.

Ona ga je čvrsto privukla sebi. Podigao joj je glavu i video suze koje su joj blistale na obrazima.

– Večeraćemo kasnije – šapnuo je.

* * *

Glasno lupanje na vratima sasvim je razbudilo Glena Rajlija iz dubokog sna.

Desnom rukom je pod jastukom napi-pao dršku kolta.

– Ko je to, do đavola? – upita Samers sanjivo.

– Neki posetilac. – Rajli spusti noge na hladan pod.

– Koliko je sati?

– Do vraga, misliš da znam?

Na ležaju u drugom kraju odaje Benton se promeškoltio i nastavio da spava.

Samers i Rajli tiho su s revolverima na prstima otišli u kuhinju gde je neko kucao na zadnjim ulaznim vratima.

– Ko je? – upita Rajli.

– Dejmon Džordan.

Rajli pogleda Samersa, pa upita pri-došlicu.

– Jesi li sam?

– Jesam.

– Upali lampu, Čipe – reče Rajli kompanjonu, pomerajući rezu na ratima.

Šerif uđe u mračnu, toplu kuhinju, osvetljenu samo crvenkastom svetlošću žara iz peći. – Zapali ste u nevolju – rekao je. – U gadnu nevolju.

– U čemu je stvar?

– Nije nikakva stvar, nego neki nalickani čova s revolverima. Izgleda mi kao neko ko ume da barata oružjem. Raspitivao se u gradu.

Svetiljka se rasplamsala i njih trojica izgledaše kao sablasti.

– Šta se raspitivao? – upita Samers.

– O vama i o vašem ranču. Rekao je da je lovac ucenjenih, ali meni se čini da to nije istina.

– Gde je sada?

– Ulogorio se negde izvan grada. Mislim da nije daleko.

– Opiši ga – reče Rajli, privlačeći stolicu.

– Pa, evo, dobro je obučen, ima široka ramena, tamnu i nešto dužu kosu.

– Malo je bledunjav? – upita Samers.

– Da.

– Ima čeličnoplave oči, prodoran pogled i tamne, guste obrve?

– Tačno!

Rajli se zbunjeno osvrnuo, a Samers je dodao.

– I jaše snažnog, dugonogog šarenog ždrepcu?

– Pa vi sve znate! – začudi se šerif.

– Nije valjda Holidej? – Rajli nespo-kojno pogleda druga.

– Jeste, Glene. Kockar sa Misisipija došao je po konje svog prijatelja.

– Ali kako je, do đavola, otkrio gde se nalazimo?

– Nije važno. Našao nas je.

– Sem toga s njim je i jedna Indijanka – dodao je šerif.

Samers je tačno znao da je to ona ista koju je silovao, ali mu nije bilo ni na kraj pameti da to kaže.

– Može biti da se ovaj put nećete lako izvući – likovao je šerif.

– Za tebe bi bilo bolje da se izvučemo! – brecnuo se Samers.

– Da – možeš slobodno računati da si i sam umešan, prijatelju – zapreti Rajli.

Ali šerif je odrečno odmahnuo glavom.

– Ne mogu poreći da me vas dvojica držite u šaci. Ali vaše račune raščišćavajte sami, jeste li me razumeli?

Rajli se cinično osmehnu. – Učinićeš sve što ti se kaže! – Digao je kolt i lagano palcem zategao obarač. Ali, začudo šerif ostade hladan i tvrd kao čelik.

– Nećeš me uplašiti, Rajli! Nikada te se nisam bojao, niti ću te se bojati.

Samers opazi kako se na Rajlijevom zgrčenom licu razliva onaj ubilački izraz i skočio je između njih dvojice, dižući ruke. – Lakše, Glene! U pravu je. Nemoj da pokvariš savršeni sticaj okolnosti.

Rajli je gledao kao besan pas. Ali šerifu nije ni na kraj pameti bilo da ustukne. Dovoljno je bilo zlo što je zatvarao oči pred Rajlijevim poduhvatima i nije želeo još i da učestvuje u njima.

Vođa bande se iznenada odobrovoljio i Samers je znao da su opasni trenuci prošli. – U redu – reče Rajli. – Ti se vrati u grad. Mi ćemo sami srediti tog Holideja, a takođe i njegovu žensku. Oboje će poželeti da nikada nisu pošli mojim tragom!

– Ti si lud, Glene – reče šerif skoro sažaljivo.

– Gubi se odavde! – prasnu Samers, videvši da se Rajlijevo lice ponovo izobličava od besa.

– Sa zadovoljstvom – odvrati šerif i zalupi vrata za sobom.

– Znaš, – promrmlja Rajli – tom čoveku više ništa ne verujem.

– A jesi li mu verovao?

– Imaš pravo, Čipe! Možda mu nikada nije trebalo verovati. – Ustao je i prišao ležaju gde je spavao Benton i probudio ga.

– Šta je, Glene? – upita ovaj sanjivo.

– Ustani! Možda će ti se pružiti prilika da upotrebiš svoje revolvere.

* * *

Holidej se probudio s osećanjem napetosti koja se bližila vrhuncu, ali je znao da će to osećanje nestati čim stupi u akciju.

Brzo su se spremili i pojahali. Kada su izašli iz šume, Gandhali je rekla odlučno.

– Boriću se uz tebe.

Dok se zamislio. Ona je umela da rukuje puškom, ali pred njim su bila samo dva čoveka. Na takav odnos snaga bio je naviknut. – Ne – zavrteo je glavom.

– Hoću!

– Čuj, Gandhali, nameravam da iz ovog poduhvata izađem živ. Onda ću te odvesti nazad u Big Horn. Tamo ima jedan mali ranč i tamo ću te smestiti...

– Po prvi put je pomenuo da ima na umu nešto određeno za njenu budućnost.

– Misliš...? – Glas joj je bio pun čuđenja i nade.

Dok je shvatio njena potajna priželjivanja. – Gandhali, ti nemaš kuda da ideš. Ne možeš živeti sama i zato ću te odvesti tamo gde ćeš biti sigurna. Vlasnik tog ranča je moj prijatelj i on će te primiti.

Devojka obori pogled.

– Ti si mi pokazao šta je pravi život. Bila bih spremna da te služim dokle god hoćeš... do kraja života.

Bio je dirnut njenom ljubavlju. – Ja sam lutalica, Gandhali i često ne znam ni šta ću sam sa sobom, a kamoli... Najbolje je da ostaneš tamo, u Big Hornu.

– Ako ti tako kažeš – glas joj je zvučao i pokorno i tužno. – A ti? Ti ćeš otići?

– Ostaću i ja neko vreme na ranču da se odmorim, Posle... videćemo. U svakom slučaju, ja ne zaboravljam svoje prijatelje.

– Jedan od tih ljudi pred nama je onaj...

– Znam, Gandhali. I on će dobiti svoje. Sad ne misli više na to i smiri se.

Predeo je sada bio obasjan jarkom jutarnjom svetlošću. Pola časa kasnije ugledali su ranč bandita, nisku naherenu kuću, kolibu za alat i staju za seno i konje. A u ograđenom prostoru bilo je krdo konja koji su grickali suvo seno.

Zastali su u šumi i Dok je znao da ih iz kuće ne mogu videti. – Vratimo se malo nazad da vežemo konje – reče. Onda proveriti da li ima dovoljno municije. Ostavivši konje na sigurnom, prišli su ivici šume i zaklonili se iza jednog oborenog debla.

– Uzmi ovo – pružio je devojci pušku. Na bliskom rastojanju bio je sigurniji s revolverom. – Znaš da rukuješ time?

Klimnula je glavom i Dok se osmehnuo, a onda usmerio pažnju na kuću, od koje ih je delilo oko sto pedeset metara. Teren oko kuće bio je čist, ispre-

secan plitkim šančevima i s nekoliko starih stabala. Odjednom je čuo kako je Gandhali šapatom izustila „Ah” i video da je njenu pažnju privukao čovek koji je išao prema konjima. Imao je na sebi svetlocrvenu košulju.

* * *

U unutrašnjosti kuće Rajli je stajao kraj prozora i posmatrao Bentona koji je otišao do konja, a onda se vratio ka kući polako, kao da uživa u lepom jutru. Kada se pridružio Rajliju, rekao je. – On je tu, osećam ga.

– I ja – vođa bande nespokojno klimnu glavom.

Samers pogleda na sat. Tek je prošlo devet.

– Ako je u blizini – reče – onda treba da ga sredimo pre nego što Forest dođe. Pitam se...

– Šta?

– Kako bi ga namamili u klopku... Zna li za Teda?

– Sumnjam. Zašto?

– Ako bi dvojica od nas odjahali, onda bi Holidej, misleći da u kući više nikog nema mogao upasti u zasedu.

– Dobar plan – Rajli klimnu glavom.

Samers je zavio cigaretu i zapalio. Odbijajući dim, nastavio je. – Ja ću ostati ovde, a vas dvojica ćete odjahati.

– I kad se pojavi ti ćeš ga iz blizine smaknuti?

– Tačno.

– Nećeš valjda ubiti i ženu? – umeša se Ted Benton.

– Naravno da hoću.

Benton se namršti. Rajli ga potapša po ramenu. – Kad jednu ubiješ, onda je s drugom mnogo lakše, mladiću.

– Verovatno da jeste – procedi Benton nesigurno.

– U redu – zaključi Rajli razgovor. – Krenimo. Jahaćemo samo do prvog izvora, Čipe.

Samers klimnu glavom. S te udaljenosti jasno će čuti odjek pucnja. Mahnuo im je rukom i ušavši u kuću uzeo pušku, prišao prozoru i iza delimično odškrinutih zastora, napravljenih od starih vreća, klekao. S tog mesta video je Rajlija i Bentona kako se udaljavaju prema koralu, noseći na leđima svoja sedla.

* * *

Dok je zabrinuto gledao dvojicu koja su sedlala konje. Bilo je suviše daleko da bi ih identifikovao, ali koliko se sećao onga što je pročitao na poternici, Čip Samers je bio visok sto osamdeset pet, a Rajli sto osamdeset dva. Međutim, onaj u crvenoj košulji bio je manji od drugog bar za deset santimetara.

Da li je u pitanju bio treći čovek, onaj koji je čuvao ranč? Da, verovatno.

Ona dvojica sada pojahaše konje i ubrzo nestadoše s vidika.

– Hoćeš li sada uzeti konje, Holideje? – upita ga Gandhali.

– Ne znam. Imam osećaj da je jedan još u kući. Ako je tako, ko ih je obavestio da će doći? Štalar? Šerif?

Ako je tako, onda će se ona dvojica ubrzo zaustaviti. A ako ne, to će značiti

da ne slute da je on tu. Kada se vrate, on će ih čekati u kući. Dodirnuo je devojku po ruci. – Hajdemo do konja.

– Kada su pojahali, objasnio je.

– Vrat ćemo se malo nazad, a onda ćemo krenuti do onog brda da osmotrimo put prema gradu. Put kojim su oni otišli.

Jašući prema vrhu koristili su često upotrebljavani stočni put. Holidej je zaustavio konja i, sjahavši, predao vođice Gandhali. Zatim se uputio hitro uz padinu i kada je stigao blizu vrha spustio se na zemlju i počeo da puzi. Onda je izviriо preko vrha.

Pred njim se prostirala travnata prerija, prošarana tu i tamo retkim bokorima žbunja. Nekoliko goveda pilo je vodu iz prljave lokve. U blizini je bilo nekoliko stabala ispod kojih su stajala dva konja. Dva čoveka su sedela, naslonjena na debla, a jedan od njih je bio u crvenoj košulji.

* * *

Odbacivši upola ispušenu cigaru, Rajli se s izrazom dosade na licu obrati mladiću kraj sebe.

– Što duže igram ovu igru, sve mi je teže da čekam.

Benton ne odgovori. Razmišljao je o tome kako se upleo s ljudima koji su u stanju da ubiju ženu. To se protivilo njegovim shvatanjima časti.

Rajli pogleda na svoj sjajni časovnik. Bilo je tačno deset. – Mislim da se možemo vratiti.

– Rajli! – odjeknu nečiji glas.

– Gospode bože! – zavapi Benton i ispusti cigaretu.

– Ovamo, Rajli – rekao je Holidej, držeći uperen revolver u ruci. Vođa bande se okrenuo i pogledao ga, ali nije ni pokušao da se maši revolvera.

– Dečko, koliko si ti umešan u krađu konja? – obrati se Dok Bentonu.

– Nisam uopšte umešan – mladić oseti da se može izvući.

– Onda možeš da biraš: penji se na konja i ne vraćaj se ili ostani i pogini.

– Odlazim – odgovori Benton, ustajući.

– Prvo odbaci oružje. Oba revolvera. A onda i pušku.

Rajli udahnu kroz stisnute zube. Holidej ga je držao na oku, a kukavni momčić je nameravao da ga napusti.

Benton posluša Holideja.

– Sada odlazi – naredi Dok.

Mladić kratko pogleda Rajlija, a onda prihvati vođice svog konja.

– Drži se što dalje od ubica kao što su oni – posavetova ga Dok. – Duže ćeš živeti.

– U pravu ste – odvrati Benton s osećanjem da se ponovo rodio. Ne osvrćući se, odjahao je punom brzinom.

– Rajli, na tebe je red da odbaciš oružje – obrati se Holidej banditu. Ovaj oprezno odbaci svoj kolt. – Možeš da uzmeš konje – ponudio je.

– Hvala, uzeću ih – odvrati Dok suvo. – Ustaj, ubico!

Kada je Rajli ustao, Holidej je prišao njegovom konju, izvadio pušku iz futrole i bacio je u baru.

– Šta sada? – upita ga bandit.

– Gde je Samers?

– Ne znam – odvrati Rajli. Znao je da mu je ovaj jedina šansa.

– Vraga ne znaš! Dolazi ovamo! – Polako, držeći ruke visoko, Rajli je prišao. – Stoj – naredi Dok i pogleda prema vrhu, pa mahnu rukom Gandhali.

– Tvoja ženska? – upita bandit. Hteo je da dobije u vremenu.

– Moglo bi se tako reći.

Gandhali dojaha, vodeći za povodac Dokovog Miga.

Rajli se začudi. Odnekud mu je bila poznata.

– Srećan si što te neću dati u njene ruke – reče Dok.

– Zašto?

– Zato što si ubio pre nekoliko dana njenu polusestru.

– Ona je bila s njima?

– Jeste. Pretpostavljam da je živa, jer je tvoj pajtaš Samers imao svoj trenutak milosrđa.

– Đavo da ga odnese! – prostenja Rajli.

– On već kuca na vrata pakla – umiri ga Dok, pa se obrati devojci. – Mislim da je taj drugi tamo, u rančerskoj kući. On...

Približavanje grupe konjanika omelo ga je da kaže do kraja šta je hteo. Okrenuo se i za trenutak skrenuo pogled s bandita.

Prepoznavši Foresta i njegove ljude, Rajli zaključio da je čak i mala šansa bolja od nikakve. Potrčao je kao sumanut i bacivši se kroz vazduh, zgrabio Indi-

janku za ruku i svukao je iz sedla, a drugom šćepao sa zemlje jedan od Bentonovih koltova. S revolverom u ruci i dižući Gandhali, koja je pala na tle, on se trijumfalno iskeženog lica okrete, ali ga u tom trenutku Holidej udari nogom po ruci kojom je držao pištolj.

Začu se krckanje kostiju. Onda Dok revolverom, kao čekićem, potkači bandita po vilici. Rajli pade i poče se kotrljati. Ošamućen, video je u blizini drugi Bentonov revolver i bacio se da ga dohvati levom rukom. Prsti su mu već stezali dršku oružja kada je Holidej opalio. Metak je pogodio bandita u grudi u trenutku kada su Forest i njegovi ljudi, zajedno sa šerifom dojahali do izvora.

Rajli ugleda šerifa i pokuša da se dignu. Iz usta mu se ote krik: – Adamse, on je... – Rekavši to skljkao se na leđa, usta zagušenih krvlju.

– Šta se ovde događa? – upita Forest.

– Imate li vi neko objašnjenje? – Dok se obrati šerifu.

Na šerifovom licu ukaza se izraz zabrinutosti. – Zašto bih ja imao objašnjenje za to, mister Čini?

Forest upade. – Ja sam zatražio od šerifa da pođe sa mnom kao svedok.

Dok pokaza prstom na mrtvog bandita. – Evo čoveka koga sam gonio, šerife. To je Glen Rajli.

Kratak, prigušen uzvik iznenađenja proprati njegove reči i šerif priđe da izbliza pogleda poginulog. – Pa, odgovara opisu – rekao je. – a ja sam poverovao da je stvarno otišao u Meksiko.

– A kakve vi veze imate s tim, Čini? – uzdahnu Forest.

– Ja sam Džon Holidej. Došao sam iz Big Horna. On i njegova banda ukrali su konje mom prijatelju i ubili jednog njegovog radnika. Je li to dovoljan razlog što sam ovde?

Forest zastade zbunjeno. – A ja sam hteo da ih kupim.

Dok zavrte glavom. – To ne bi bilo mudro, ali, naravno, vi to niste znali. Na ranču je ostao još jedan čovek, njegov saučesnik Samers.

– Jedan visok i mršav? – upita Forest. – Ovde se predstavljao kao Dalton.

– Sjahao je i rekao. – S konjokradicama, ovde kao i svuda, postoji samo jedan način obračuna: konopac.

Šerif obrisa usta nadlanicom. Morao je svakako učutkati Samersa pre nego što bi ovaj propevao.

Pojahali su konje. Dok se osmehnu devojci i prošaputa.

– Još malo pa je svršeno. A sada budi dobra. Znaš šta smo se dogovorili.

* * *

Prasak hica iz Dokovog revolvera naterao je Samersa da još jednom razmisli da li da ostane u kući, jer su očito njegovi saučesnici naišli na njega ili on na njih. Čuo je samo jedan hitac i bio je uveren da je to hitac koji je usmrtio Holideja i da se njegovi kompanjoni nisu odmah vratili na ranč, jer su se zabavljali s Indijankom. To je izgledalo logično, jer je Holidej morao da opali bar dva puta, ako je hteo da likvidira i Rajlija

i Bentona. Ipak pojahavši, Samers se kretao vrlo oprezno. Nikad se ne zna. Gonio je konja ležernim kasom prema mestu odakle se čuo pucanj. Tek kada stigne do vrha uzvišice moraće paziti kuda ide. Bio je već skoro gore kad je čuo topot konjskih kopita. Na iznenadni trzaj uzde, konj je zastao na mestu i propeo se na zadnje noge. Pred Samersom odjednom je iskrsla kolona konjanika u trku. Odmah je prepoznao Foresta, do njega šerifa, a sasvim desno, na kraju grupe kockara s Misisipija i njegovu Indijanku. Prošlo je nekoliko sekundi dok se pribrao. Trgao je vođice i okrenuo konja. Od naglog pokreta životinja je izgubila ravnotežu i pala na prednja kolena, zbacivši pritom Samersa, koji je pao na zemlju. Otkotrljavši se malo, ustao je s revolverom u ruci. Pošto više nije mogao da pobegne preostalo mu je da se bori. Nanišanio je na čoveka, koji je bio glavni krivac što se sve preokrenulo naopačke.

Holidej je opazio uperen revolver i da bi izbegao hitac, bacio se iz sedla.

Pucanj odjeknu, a odmah zatim i drugi. Oba metka bila su ispaljena iz puške koju je u ruci držala Gandhali. Prvi je pogodio Samersa iznad kopče opasača, a drugi, kad je već padao napred u samrtnom ropcu, u glavu.

Konjanici načiniše krug oko mrtvog bandita.

Malo ošamućen od pada, Dok nesi-gurnim korakom pođe ka njima.

– Moram priznati da je ova vaša Indijanka prava vatra od žene – reče Forest oduševljeno. – Ne bih se protivio da i mene štiti jedna takva osoba.

Gandhali je netremice zurila u mrtvog bandita. Sudbina joj je dodelila da ona kazni zločinca za sve što je učinio, ne samo njoj.

Gledajući sjaj mržnje u njenim očima, Dok potvrdi.

– Da, ona je prava vatra, ali vas bi, mister, previše zagrejala.

Onda pogleda šerifa. U njemu je bilo nečeg mutnog, ali to nije bilo dovoljno za čvrst zaključak. Kao i mnoge tajne, i šerif će ostati neodgonetnut do kraja, ali valjda je i to prst neke pravde. Jer on je sada bio častan građanin.

Holidej mahnu rukom Forestu i šerifu u znak pozdrava i pokretom glave dade znak svom „Mirisu Cveća” da krenu. Bio je zadovoljan. Uspeo je da vrati Viginsove konje i verovao je da mu je pošlo za rukom da obezbedi bolji, srećniji život ženi, čija je dosadašnja sudbina bila niz neprekidnih patnji.

I Gandhali verovala je isto. To se videlo u sjaju njenih tamnih očiju i osmesi-ma koje je upućivala svom spasiocu.

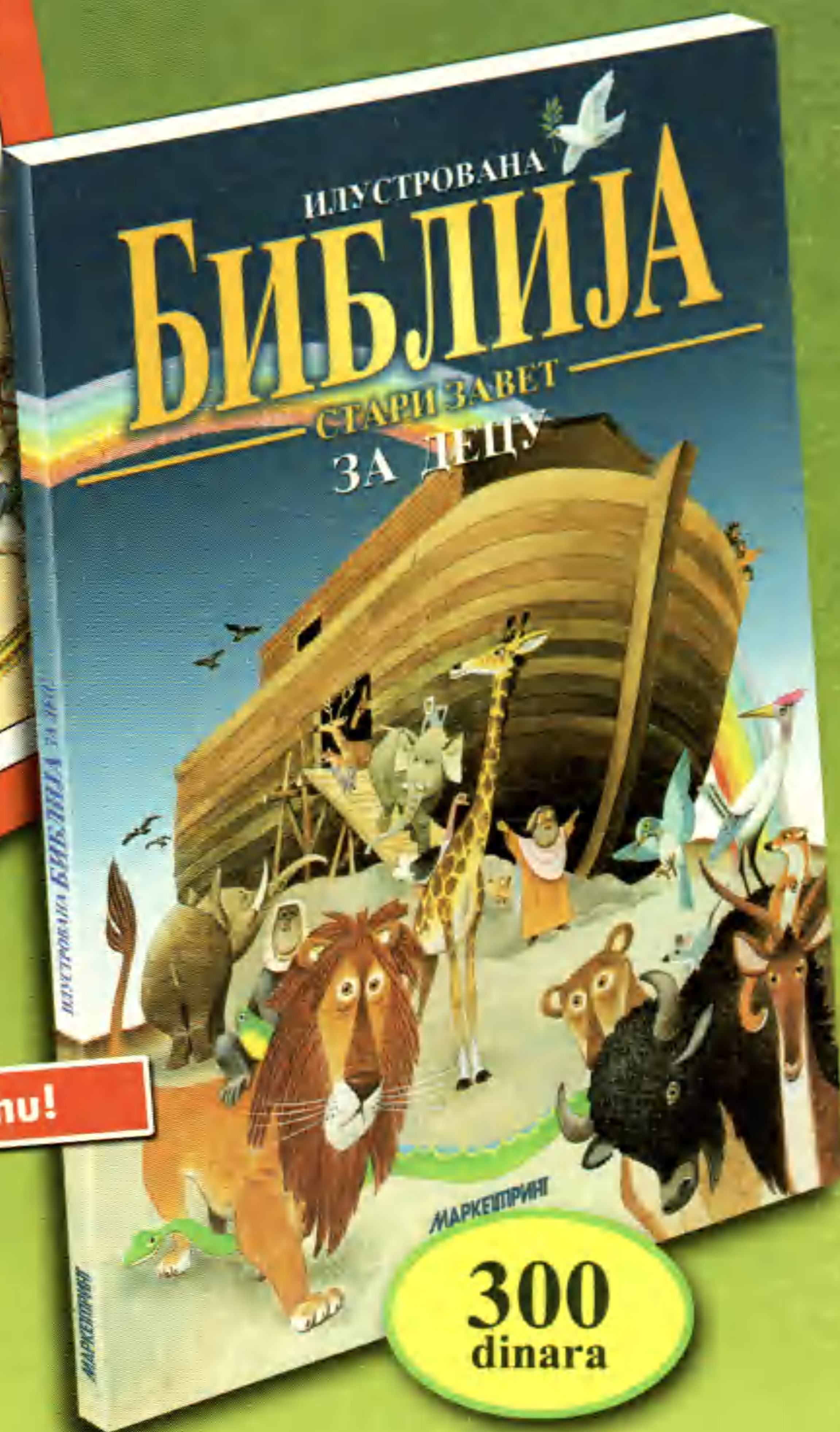
KRAJ

MARKETPRINT

300
dinara

Poštarina uključena u cenu!

300
dinara

Detaljnije informacije:

telefon: 021 443 400
telefaks: 021 6331 067
mail: mprint@neobee.net

21000 Novi Sad
Tolstojeva 24

ISSN 0353-0000

00469